

యేలూరు } మోతే వెంకన్నగారు
 14-12-17 } మోతే గంగరాజుగారు,
 విస్వప్రసేద. గుండెల్లి యశ్వేష్ట వివాహరారు.

కొన్ని విజ్ఞప్తులు నిరాకరింపబడుట.

ఆక్షేపక సభలు.

రాజమండ్రి.

రాజమండ్రిలోని కొందఱు హోమయోగులు లింగ జాతి యనుహాసభా మాండలిక సంఘముల నొప్పున కె. వి. ఆర్. స్వామిగారి అధ్యక్షత క్రింద ఈ నెల 15 వ తేదీన పురమండర మున సభ జరిగెను. ఈ క్రింది తీర్మానము లామోదించబడెను. రాజమండ్రిలోని హోమయోగుల పాఠశాలలో చేసి రాజప్రతినిధి గారికిని మాంట్రిగారికిని వారిపరివారమునకును ఈ రాష్ట్ర ములోనికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసగుచున్నాము. (ఉప) కె. శ్రీరాములు. (అను) కె. సోమేశ్వర రావు, (అమా) సి. హెచ్. వేంకట స్వామి నాయకు గార్లు. రాజధానిసంఘము, ఆంధ్రసభాసంఘము, ఆర్యవైశ్య సంఘము మున్నగు ప్రతినిధిసంఘముల విజ్ఞాపనల ను నిరాకరించు విషయమున ఈ సభవారు చెన్నపురి ప్రభుత్వము వారికి తమయసమృత్తిని దెల్పుచున్నారనియు, ఈసందర్భ మున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము మహాజనసభలు తమ విజ్ఞాపనల నుపసంహరించుకొనవలెనని ఈసభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారనియు ఎస్. బాపయ్యగారు రుపపాదించిరి. చిలకమర్తి లక్ష్మీ నృసింహులు గారు రుపపాదించిరి. నాళం పట్టాభిరామరావు, మిర్ ఆక్రంజీ, చిలుకూరి వీరభద్రరావు, కె. పేరయ్యనాయకు, ఎ. శ్రీరాములు నాయకు, కె. శ్రీరా ములు గార్లు మొదలగు దేశ్విరి. తీర్మానము మోదిర మయ్యన. మైతీర్మానములను రాజప్రతినిధిగారికిని, మాంట్రిగారికిని, మహాజనసభ, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములకు బంపుట కును దీర్మానింపబడెను.

శాసనసభను నావికులు తొలగించుట.

లండను, డిశంబరు 17:—శాసన సభకు ప్రతికారముగ పెట్రోగ్రాడు దళములలో కొన్ని కమిషనరుల తోడున సోలి యటు తోడున ఏకీభవించిరి. నావికులు తమ తొలగించిన దానిక శాసన సభ్యులు టూరడా కోట్లలో సభ జరుపుట కెట్టి ప్రయత్నములను జేయలేదు. రెడ్ క్రాసు భటులు శాసన సభ, సందక్షక సంఘముల తొలగించిరి. నలుకదినుంది పట్టుకడిరి. కర్నూలు మహాసభలో శాసనసభాను కూలరకును ప్రతికూలు రకును తీవ్రముగ చర్చలు జరిగెను. సారాయి కోట్లల పడ గొట్టుట పెట్రోగ్రాడులో నింకను జరుగుచునే యున్నది.

కొనక్కుల తిరుగ బాలు

వివరములు స్వప్రముగ తెలియకుండుట.

లండను, డిశంబరు 17:—దక్షిణమునుండి వివరములు సంపూర్ణముగ తెలియవచ్చుట లేదు. గనుక క్రాజ్మేనేవాని యొక్క కొనక్కు దళములు తిరుగబడినందు వలన పర్వత సానము తెట్టు లండినదియు నిర్ణయించుట క్లిష్టముగ నున్న దని పెట్రోగ్రాడు విలేఖకుడు రైటరు వార్తాపాఠమునకు తెలియజేయు చున్నాడు. వర్తమానమున 16 వేల సదాతులు ఢింగి దళములతోడ క్రాజ్మే, ల్యుకోమాస్కి, డెనికెను అల్జెర్స్, సీవానులనొకటి తెర్మానుల్లో నుండిరి బోర్ని విక్రమింపుట తెలియజేయు చున్నాడు.

కోస్తావ్ వ్యవస్థగూర్చి తెలియవచ్చిన సమాచారము లొక దానిలోడ సెకటి ఫౌండపడక యున్నది.

నిర్బంధ సైనిక సేవ శ్రీలు సమర్థించుట.

మెల్బర్న్, డిసెంబరు 14:—నిర్బంధ సైనిక సేవ అవశ్య కమని వెలకరించు సభయందు మూడువేలమంది శ్రీలు పాల్గొనిరి. ఆత్యవసరమున హ్యూనుగారికి స్వాగత మొసగ బడెను. దొరతనమువారి మాచరముల సమర్థింపవలసినదని మీ శ్రీలును హెచ్చరించిరి.

సంధిరాయ బారములు ప్రారంభమగుట.

లండను, డిశంబరు 16:—బర్మినియుల వాయువార్త. —నిన్నటి దినమున బ్రెస్టులినియును సంధిపుత్రమున చేత్రాల్లంప బడినవి. సంధి 17 వ తేదీన ప్రారంభమై జనవరి 14 వ తేదీతో నంతమగును. వారము దినములు కలదనగ నోటిను నిచ్చిననే కాని సంధిసయమ మమలజరుగుచున్నదనితలంపబడును. సంధి రాయబారములు తక్షణమే ప్రారంభమగును.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ అసోసియేషను ప్రతినిధి సంఘము.

ఇండియామంత్రి చెన్నపురికి వచ్చినపుడు సందర్శనావ కాళేము లొసగబడిన సంఘములలో నీ సంఘమును మరికొన్ని సంఘములును చేర్చబడలేదు. గాని ఆంధ్రోళము జరిగిన పిమ్మట వా రనుమతించిరి గాని అది నిరుపయోగముగ కనబడినది. వీలనన సంఘాధ్యక్షులును కాంగ్రెసు మహాజనసభలలో సభ్యులుగా నుండిన ప్రెసిడెన్సీ అసోసి ఏషను సభ్యులును ముఖ్యము ఆ రెండు సంఘముల కొ సగ బడిన మిత కాలములోనే విజ్ఞప్తిని మెమోరాండమును సమర్పించుటకు దొ రతనమువారి సమమతించిరి. ఈసంఘమునకును వైరెండు సంఘ ములకును భేదమేమియును లేదని చూపుట కధికారు లిట్లు చేసిరి. అందులకు మేము నిరాకరించితిమి. మరల రాయ బారములు జరిగినవి. పిమ్మట ననుమతి మొసగి. ఆవార్త మాకు అదివారమునాడు చాల నానందముగ చేరినది. కాన మండలములలోని సభ్యులకు తెలుపుట కవకాళము లేకపో యినది. వారిని చెన్నపురికి రావించుటకు వీలులేకపోయినది. కాంగ్రెసుమహాజనసభల కాలములో కొంత తగ్గించి మాసంఘ మున కొనగంటుచే మాసంఘమునకు చాలస్వల్పకాలము లభించినదిగాన ప్రతినిధులసంఖ్యను తగ్గింపవలసినవచ్చినది. ఆకారణ మున చెన్నపురి సభ్యులలో కాంగ్రెసు- మహాజన సభా సంఘములలో చేరినవారిని కొందరిని ప్రతినిధులుగ పంపుటయే అవసరమైనది. కాన మండలములలోని సభ్యులీ చి త్కూలను పంకించి తమింపగోరెదము. ఎటులైన మా ఆంధ్రోళ నము నిరుపయోగము కాలేదనియు మన విజ్ఞప్తి కవకాళము లభించుట నిరంకుశాధికారులవై విజయమని వారువిశ్వసించురని నమొదలను అని కార్యదర్శి టి. వి. గోపాలస్వామిగారు ఈ నెల 17 వ తేదీన ప్రకటించిరి.

మాంటాగ్యుగారు

నిన్నటి విజ్ఞప్తులు

చెన్నపురిలో విజ్ఞప్తు లందుకొనుట నిన్నటిదినమునుండి ప్రారంభమయ్యెను. నిన్న ఆరు విజ్ఞప్తు లందుకొనబడెను. రాజప్రతినిధి, మాంట్రి, డనమూర ప్రభువు, రాబర్టు భూ పేంద్రనాథ బాసుగార్లు చేడికవై కూర్చుండిరి. విజ్ఞాపక సంఘాధ్యక్షుని చెన్నపురి గవర్నరుగారి ఆంతరింగిక కార్యదర్శి మాయురగారు చేడికవై నున్నవారికి దెల్పుచుండెను.

దక్షిణయిండియా యునైటెడ్ స్టాంటర్సు సంఘము వారి విజ్ఞప్తి గవర్న మెంటుహాసులోను తక్కినవిజ్ఞప్తులు భాంక్యెటోగు హాలులోను అందుకొనబడెను. దక్షిణయిండి యా యునైటెడ్ స్టాంటర్సు సంఘవిజ్ఞాపనలందు గొ. ఇ ఎస్. బాబ్బు, నికోల్సుగారు యుండిరి.

మద్రాస్ కేంబర్ ఆఫ్ కామర్సువారి విజ్ఞాపకకర్తము న గొ. ఫ్రేసరు, సర్. బర్నార్డు హంటరు, లీచ్ మున్నగువారు యుండిరి. వారు స్వరాజ్యోద్యమమునకును కాంగ్రెసు లీగు సు స్ఫురణములకును వినుఖిత జూసిరి.

చెన్నపురి రాజధాని సంఘవిజ్ఞాపకమును డి. బి. కేశవ పిళ్లైగారు చదివిరి. రెవరెండు డాక్టరు జి. బాబరను, రా. సా. ముత్తయ్యనెట్టి మున్నగు వారుండిరి. వీరి యాశయములు సర్వ త్రి విదితిము. వీరు సాంఘిక ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముతో కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణముల నామోదించిరి.

ఆంగ్లొండియాను సంఘమువారి విజ్ఞప్తిని గొ. రిచ్చం డుగారు చదివిరి. వీరు కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములను స్వరాజ్యోద్యమమును ఖండించిరి. దక్షిణ ఇండియా వాణిజ్య సంఘము వారి విజ్ఞప్తి ఖాకో బహదరు మహమ్మదు అబ్దుల్ కుదుర్ బాసుహ సాహెబుగారిచే చదువబడెను. స్థానిక స్వపరి పాలనమును వృద్ధి చేయవలెననియు, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ప్రయత్నింపవలెననియు విజ్ఞప్తి నూచించెను.

చెన్నరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము మహాజనసభల విజ్ఞప్తులు క్రమముగా ఎల్. ఎ. గోవిందరావుమయ్యరు, బి. ఎస్. కర్మగార్లుచే చదువబడెను. వీరియాశయములు సర్వత్రవిదితము. వీరును కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములను, స్వరాజ్యమును ఆవశ్యకము లని తెల్పిరి. మధ్యాహ్నము 12 గం. విజ్ఞాపనల నందుకొనుట ముగిసెను.

నిన్నటిదినము గొ. ఫ్రేసరు, సర్. బర్నార్డు హంటరు సాచ్. పి. ఎం. రే. డి. బి. పి. రాజగోపాలాచారి నంజుం డయ్య, సర్. పి. ఎస్. కవసామయ్యగ టి. ఇ. వెల్మీ (ఉద్రాసు మెయిలు సంపాదకుడు) జి. వి. నటేశ్ గార్లు రాజప్రతినిధి మాంట్రిగార్లతో మాట్లాడిరి.

బళ్లారి సరసవినిోదినసభ:—ఈసభవారు రేపు (19-12-17) బుధవారం సాయంకాలము 5-30 గంటలకు విక్టోరియా పురమండరమున ప్రమోదనాటకమును ప్రదర్శిం చెదరు.

క్రైస్తవాలయముల ఆస్తి. త్వరలో వెలువడనుండు యుత్తరువు.

పెట్రోగ్రాడు, డిశంబరు 18:—రాజ్యాంగమునకును, మతమునకును సంబంధము లేకుండజేసి, క్రైస్తవాలయములకు చెందిన భూములు, నగలు, మున్నగు ఆస్తియందలియు దొరతన మువారికి చేర్చవలసినదని ప్రజల కమీషను లచి కాలముననే యుత్తరు వొచ్చునున్నాయ.

తాత్కాలికపు సంధిజరుగుట

లండను, డిశంబరు 17:—రుష్యవారి వాయు వార్త యిట్లు వివరించు చున్నది:—తాత్కాలికపు సంధి పుత్రమున దస్కరు లంప బడిన వని క్రెలెంగో సేనాని ప్రకటించెను. సంధిపుత్రపు నకలు చేరు వరకు యుద్ధ కాగ్యముల నాపిచేయ నూచింప బడినది.

విలేఖకులకు నోటిసు.

కాగితపుకణ వేర్పడుటచే విలేఖకుల వ్యాసములును వార్త లును చాలవఱకు తగ్గింపబడవలసి వచ్చుచున్నది. విలేఖకులు గాము వ్రాయబోవు వ్యాసములను సాధ్యమైనంత క్లృప్తముగ 1,2 పుటలకు మించకుండ వ్రాయ బ్రార్థితులు. వార్తలందు అతిమాత్మముగ ముఖ్యవిషయమును మాత్రము వ్రాయవలెను. పెద్దవిగ నున్న వ్యాసములును కాగితములకు రెండు వైపులను వ్రాయబడినవియును, జీలుగుగ నున్నవియు ప్రకటింపబడవు. సుపాదకుడు.

మదరాసు సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు. (991)

గుత్తిజిల్లాలో ఆదోని 8 సెక్షనుకును రాయ చూరు సెక్షనుకును రివెన్యూ మెయింటునెన్ను సెక్షనునల్ కంట్రాక్టుకును టెండర్లు కావలయును.

కాపీ 1 కి 2 రూప్యములను చెల్లించినచో గాయపురములోనున్న చీపుఇ-జినిరు కార్యాలయ మున గాని, గుత్తిలో నున్న డిస్ట్రీక్టు ఇంజినీరు కార్యాలయమున గాని టెండరు ఫారములు దొరకును.

నిబంధనల ననుసరించి యుండని టెండరు లంగీకరించబడజాలదు. సెక్షనులో చేయవలసిన పనులన్నియు కంపెనీవారి పద్ధతుల నవలంబించి చేయించవలెను. దీనికి వివరములు డిస్ట్రీక్టు ఇంజినీరు కచ్చేరీలో లభించును. ఒక్కొక్క టెండరుతో 50 రూప్యములను డిపోజిటు చేయవలెను. అను కొన్న పరతులపై కారము టెండరును పొందిన ఆసామి పనిని చేయచిచో ఈ 50 రూపాయి లను కోల్పోవలసి వచ్చును.

1918 సం. జనవరి 15వ తేదీ మంగళవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకు టెండర్లు అంగీకరించబడును. కవరును సీలుచేసి గూటి ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేకంపెనీ డిస్ట్రీక్టు ఇంజినీరుగారి పేర పంపవలెను. కవరుపై 'రివిన్యూ మెయింటునెన్ను సెక్షనునల్ కంట్రాక్టు' 8 వ సెక్షన్ గుత్తిజిల్లా నార్తువెస్టులైను, అని వ్రాయవలయును. ప్రతి టెండరును గాని కొంచెము తగ్గించి పట్టవలెనను నిర్బంధమేమియు రైల్వేకంపెనీ వారికి లేదు. ఇదివర కెన్నును కంపెనీతరపున టెండర్లను పెట్టనివారు తమ మోగ్యతకు సంబంధించు సన్మానపత్రములను టెండరుతో సమర్పించవలయును.

విషయమునొందిన టెండరుదారునకు ఈ సెక్షనుమీద అరసంవత్సరమునకు సీజను టి క్కెటు ఈయబడును. ఈ టి కెటును తొనుగాని తన ఏజంటుగాని ఉపయోగించ కొనవచ్చును. జనసామాన్యమునకు ఇచ్చు టి క్కెట్టులో సగము వంతు ఈ సీజను టి కెట్టుకు చార్జిచేయబడును.

ప్రజాభిప్రాయములు

(1)

ఆంధ్రమహాజనంల కొక విజ్ఞాపనము.

అయ్యా,

ఆంధ్రమహాజనంలనుండియు ఆంధ్ర దేశమందెల్లడల నూతన నాశనముల వెడల్పి, నుతనదముల మంటగలుపుచు, సాంఘిక రాజకీయసభలు దేశభావలలో జరుపుచు, శాస్త్రీయ గ్రంథములకు ప్రాముఖ్యము నొసంగుచు, జ్ఞానసాధనములకు గ్రంథ భాగదాగరముల నెలకొల్పుచు, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నొందుచుండి ఆంధ్రమహాజనసభను సుప్రసిద్ధాంధ్రపక్షమున, నిన్ను మొన్న తలమొత్తి దేశమందెల్లడల ఆకాంతి గొలిపిన దక్షిణ హిందూదేశ సంఘము వాస్తావత్రికయగు ఆంధ్రప్రదేశ్ శిశు 'ఆంధ్రుల మొర బాలిభిషిక్'లని పదహాసము చేయఁ బొడగినది. సాహస మన్న ఇదిగదా సాహసము. పదివత్సరములనుండి ప్రతికాభిప్రాయము వహించి వేలకొలది పాఠక మహాశయుల నాకిన్నించుచు, దేశమందెల్లడల కీర్తిగాంచుచు, ఆంధ్రుల కొక నవీనోత్సాహమును నెలకొలిపి ఆంధ్రోద్యమము నకు పట్టుకొచ్చుచు గురు, సంఘ సంస్కారమునకు దారిమోపిన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారు, స్వాగతమును మాని దేశ సేవకై అహోరాత్రములు పాటుపడు కొందా వేంకట పుత్రుల పంతులు గారు మున్నగువారు ఆంధ్రమహాజన విజ్ఞాపనము ఇండియామంత్రి గారికి సమర్పించుటగా, చెన్నరాష్ట్ర పాలకులచే నిరాకరింపబడుట యాంధ్రులకు ఆకాంక్షముగల్గిన దని ఆంధ్రమహాజన సభాపక్షమున అధికారులకు బాపిన తొత్తి వార్త ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శిశు జడవడవడ జపులూరుచున్నది! "నాగేశ్వరరావు గారి సందేశమున 'ఆంధ్రమహాజన సంఘము ఆంధ్రదేశము యొక్క సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యమును వహించి యున్నది' అని యొక వాక్యము కాన్పించి చున్నది. ఈ వాక్యముంచిడియున్నది సత్యము కాదు; మరి యేదియో చదువరు లెరుగుదురు. దత్తమండలముల వారు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రము వలదని భావించు చున్నారు. ఆంధ్రులలో చాల మంది యొకను ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర సమస్య గూర్చి యాలోచించుట కైదు మొదలు పెట్టలేదు. ఆంధ్రనాయకులు ఏకగ్రీవముగా ఆ మోదించిన వారు కారు." అని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇప్పవచ్చినట్లు వ్రాయుట ధర్మముగాదు. మంచిది, కానియు, బ్రాహ్మణేతరత్యయమును గురించి, ఓ ఆంధ్రప్రదేశ్! నీవు కొన్ని మాసములనుండి పాటుపడుచు స్వ గాఢవిరోధియై, దేశభాంధ్రులందరి కనివీరదిట్టుచు దక్షిణ హిందూదేశసంఘము పేరిట పనిచేయుచున్నావుగా? నీసంస్కారణ వైరమును గురించి ఆంధ్రప్రతిక లెన్నియో మొర పెట్టినవి. కాంగ్రెసు - మస్లింలగులవారి తీర్మానములకు విరోధముగా ఎచ్చటెచ్చట సభల జరిపితో అచ్చటచ్చట దేశహితైక బ్రాహ్మణేతర మహాజనసభలుబిడి, నీకార్యక్రమమునెల్ల న్యాయ విరుద్ధమని తీర్మానించుచు, దక్షిణదేశమున బ్రాహ్మణేతర పక్షమున మిమ్ము నాయకులగా సమ్యమును ఏర్పరుపవలెగా మియంతటమీరే నాయకుల మనుకొని పెద్దరికము పొందుట లెగదని ధక్కాలు బాయిందిగదా? అవన్నియు మరచితివికా బోల! నిన్ను పురస్కరించిన చోట తిరస్కరించుకొనుట నీస్వభావమే గాని, ఆంధ్రసభవారిది గాదు. అలోచింపుము నిన్ను మొన్న తలమొత్తి నీకాదు, ఆంధ్రోద్యమము. ఆరువత్సరముల నుండి విభాగితి గాంచుచు ఆంధ్రమండల సభలలో తీర్మానము లామోదంప బడుచు దేశమందెల్లడల నూతనాశనముల పురికొల్పుచున్నది.

ఆంధ్రదేశములారా! ఎవ్వరే మన్నను మీరు అత్యంతము పట్టుదలతో దేశ సేవాధురంధరులు కండు. ఆంధ్రమహాజన సభవారి విజ్ఞాపన మాలకింపుదని మంత్రిపుంపునకు ప్రతి గ్రామము నుండియు తంత్రిపాత్రల బంపుచు, విడువని పట్టుదలతో అయిదేండ్ల ప్రవచనమును ఇష్టాన్విధినిబొందలేదా?

కేలమంగలము } కే. వేంకటాచార్య
నెలము జిల్లా }

II

ఆంధ్రమహాజన విజ్ఞాపనము

అయ్యా,

అగౌరవము కలిగినప్పుడు స్వగౌరవము నిలువబెట్టు కొనకలెను. ఇప్పుడు మన కార్యదర్శి గారికి మనయాంధ్రమహాజనవిజ్ఞాపనమును నియ్యవల దని నిరాకరించుట మన యాంధ్ర మహాజనంలకే గాక యాంధ్ర లోకమున కెల్ల మిగుల అగౌరవ

కారణము. ఇంతకంటె మరి కావలసిన పరాధన మేమి యు న్నది? మీ విజ్ఞాపనమును మేము నిరాకరించితి మనగా నేమి యర్థము? "మి మొక్క సంఘముగాగాని యొక కాఖగా గాని మేము గవనింపము. మీరు తక్కిన సంఘములలోనివారేగాని వేరుగా మీ లొక తెగవారు కారు గనుక మిమ్ము మేము వేరొక తెగవారిగా నెన్నము. మీరెవరో మీ కోరిక లెన్నియో మేము తెలిసికొనవలసియున్నది. అట్లు చేసినయెడల మీకోరిక లీడేర్పవలసినచున్నను భయ మున్నది. కనుక మీరు మీవిజ్ఞాపనమును సమర్పించ నవసరములేదు." అని కదా వారు మన యాంధ్రమహాజనవిజ్ఞాపనమును మరికొన్ని సంఘముల విజ్ఞాపనములను నిరాకరించుటవలన దేలిన విషయము. ఇట్లు మన యాంధ్రులకు కలిగిన పరాధనమునకు ఊరకుండుటయో లేక దానికి తగిన ప్రతిక్రియ యేదైన కలిగినయెడల దానిని చేయుటయో కర్తవ్యాంశమై యున్నది.

చెన్నరాజధానిలోనున్న జిల్లాలలో సగమువైగాజిల్లాల వారమైయుండి, ఎన్నియో వేలమందియుండి తక్కిన రాజధానిలో వారిభాష గాక వేరుభాష గలవారమైయుండి ఇట్టి యగౌరవము కల్గినప్పుడు మన మూరకుండుట తగినపనియేనా? మేము తెగవారము, మనలో నైకమత్యమున్నది, మనము కూడ తక్కిన తెగవారిలో సమానులమని అధికారులకు బాపింపవలసిన యవసరము కలదు. అందునకు ఆంధ్రలోక మంతయు ఏకగ్రీవముగా "ఇట్టి యగౌరవము సహించలేదు. మావిజ్ఞాపనము నైకమతయును గాని యిట్లు నిరాకరించుట వలన మాకేక నష్టములున్నవి." అని విజ్ఞాపనము చేయవలసి యున్నది. ఇట్టి సమయము మన యాంధ్రనాయకులు తమ బుద్ధిసామర్థ్యబలములను బాపింప కలసియున్నది. మా కేమి యని యూరకన్న నేమియు లాభములేదు. వారిలో ననేకులు సామాన్యకావనసభలోను రాజధానికావనసభలోను సభ్యులైయున్నారు. ఆంధ్రులకు గలిగిన యగౌరవము తాముకూడ ఆంధ్రులగుటంతేని వారికి కూడ గలిగిన దని భావించవలసి యున్నది. కనుక వారు ఇట్టిపరాధనమును అగౌరవమును మే మెంత మాత్రము సహించబోమని గట్టిగా నొక్కి జంకు విడిచి వక్కాటింప వలసి యున్నది. వారు ప్రజాప్రతినిధులు గనుక అవిధముననే ప్రజాప్రతినిధులై యిట్టి యగౌరవమును ఆంధ్రులు సహించబోలరని చెప్పవలసియున్నది. సమయము వచ్చినప్పుడుగా నాయకులు తమ తమ బుద్ధి బలమును ప్రయోగించి తమ గొప్పతనమును నిలువబెట్టుకొనవలెను. సాహసము చూపవలెను. అట్టి సమయ మిప్పుడు సంభవించినది. కనుక, ఆంధ్రనాయకులారా! మీ నాయక త్వమును నిలువబెట్టుకొనుడు. మీ యాంధ్రత్వమును గనబరచుచు. మీమీ గౌరవములను పోగొట్టుకొనకుడు. ఆంధ్రమాత గౌరవము పోగొట్టక దానిని నిలువబెట్టు బ్రతుక్కింపుచు. సమయము వచ్చినప్పుడు ముందు కంజవేయవలయును గాని నెను కడుగు వేయకూడదు. కనుక ఓ మహాజనులారా! త్వరపడుడు. ఇప్పుడే సమయము. మీరు తప్పక మనకు గలిగిన యన్యాయమును అధికారులకు విశదీకరింపుచు. అప్పుడు మనకు ఫలము అనుకూలము కానియెడల, మీరు మరియొక పనికూడ జేయవలసి యుండు ననుకొనియెద. మీలో గొందరకు కార్యదర్శిగారు ప్రయత్నము ఇంటరుప్టు యియ్యవచ్చును. అప్పుడు మీరేక గ్రీవముగా కట్టుగట్టి అది మానుకొనుడు. విజ్ఞాపనముల నియ్యవచ్చు నని యేయే సంఘములకు నెలవియ్యవలెనో ఆ యా సంఘములవారి వారివారి విజ్ఞాపనముల మానుదని కోరుటవలన మన స్వగౌరవము నిలువబెట్టుకొనుట గలుగును. ఆంధ్రనాయకులారా! మీ రిప్పుడే పాటుపడవలసిన సమయము వచ్చినది. దయచేసి నేగము మేలుకొనుడు.

విభాగపట్టణము. అ. నారాయణమూర్తి, ఎమ్. ఏ.

తెంచుకొనుట:—కలకత్తానగరమున గత బుధవారము రాత్రి బాలానాథ దేవస్థానమున ఆరు భార్యయు ఇద్దరు తోబుట్టువులును తల్లియు నొక గుర్రపు బండిలో వెళ్ళుచుండగ కార్పొరేషను పీఠిలో నొకడు బండి వెనుక నెక్కిను. ఎవరో నడువలేక అట్లు చేసియుండునని దేవస్థానము తలచి యూరకుండిరి. కొందరకుమేగు సరికి వెనుక నెక్కి నిలిచియున్న యాతడు పరజాలసందుననుండి చేతిని లోనికి జొరపి దేవస్థానము చెల్లెలి మేడలోనున్న 400 ల వెలగల బంగారు గొలుగును తెరిపి బండిదిగి పారిపోయెను. దేవస్థానము వానిని వెంట తరిమిరి. పలువురు గూడ నాయన ననుగమించిరి. విజ్ఞోరి యా దేవస్థానము దగ్గ నొక కనిబ్బేబువానిని పట్టుకొని వానిని వెతుకగా నేమియును దొరకలేదు. వానిని పొక్కు స్త్రీలు పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొని వెళ్ళిరి. పోలీసువారు పరిశోధించగ బండిలో సగము గొలుగును గోడ్డుమీద సగము గొలుగును దొరకెను. వానివైని కేసు చేయబడును.

విజ్ఞాపనా నిరాకరణము ఆక్షేపక సభలు

బంగోలు స్వరాజ్యసమితి.

ఈ నెల 14 - వ తేదీ సాయంత్రము బంగోలులో చెన్నకేశవస్వామి యాలయమునద్ద పురజనులసభ జరిగెను. ఆ సభకు బ్రాహ్మణేతరులే అధిక సంఖ్యావలుగా విచ్చేసిరి. భీమరాజు లక్ష్మీనారాయణరావు పంతులుగారు అగ్రాసనాధి పత్యమువహించిరి. మిట్టనొడ్డి వేంకటసుబ్బరావు పంతులుగారు, టంగటూరి నాయనశాస్త్రీగారు, పత్తి ఆర్వాసకెట్టిగారు, తటవర్తి వెరియాస్వామిగారు, నల్లపల్లి వేంకటరంగము శెట్టిగారు ఈ క్రింది తీర్మానములను గురించి యుపన్యసించిరి:—

(1) ఈ సభవారు మాంచేగూర్గానికి స్వాగతముచ్చుచు, కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణ విధానము నామోదించితిమనియు, ఈ తీర్మానమును శ్రీవారికి తంత్రియాలకముగా ప్రతి శ్రీనివాసయ్యగారు తెలుపవలయు ననియు తీర్మానించిరి. (2) ఆంధ్రమహాజనులయొక్కయు, ఆర్యవైశ్యమహాజనసభయొక్కయు, ప్రెసిడెన్సీ అసోసియేషన్ వారి యొక్కయు విజ్ఞాపన పత్రములను మాంచేగూర్గాను నైకమతము సరికలేదను నెవము పెట్టి చెన్నపురిపభ్యుత్థమువారు నిరాకరించినందులకు. ఈసభ వారు తమ అత్యుత్తిని అసమ్యుతిని తెలుపుచు, ప్రభుత్వము వారియొక్క వివేకమును ఈ కార్యము నూచించుటలేదని అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

ఈ సభలోని విశేషమే మనగా, ఇప్పటికి నాలుగైదు నెలలనుండి నూతనాంధోళనములో ఏదిభమైన శోక్త్యము కలుగజేసికొనిక సర్కారువారి మెప్పు పడచుజూచిన యొక న్యాయవాది పాతాత్తుగా ఈసభలో ప్రజలపక్షమున నుపన్యసించెను. ఇది చూడగా, ప్రభుత్వమువారి మెప్పుబడయుట యందు నిరాకరణినియో లేక ప్రజాసామాన్యమునకు నూతనాంధోళనమునందు కలుగుచున్న యాసక్తినిగని పదిమందితో కలసియుండుట ఎప్పటికైన మంచినియో, ఈ ప్రవర్తనము నకు వారుగడంగిరినో చెడిరి. లోనియభిప్రాయ మేమియును, వారియుపన్యాసము స్వపరిపాలనవిషయమై మిక్కిలి నొక్కి ప్రశంసించిన దనుటకు స్వరాజ్యవాదులు సంతసించుచున్నారు.

ప్రత్యేక గ్రామసభ, బ్రాహ్మణకోడూరు.

బాపట్ల తాలూకా ప్రత్యేకసంఘమువారి కడపటి తీర్మానము ననుసరించి యా తాలూకాలో తేన బ్రాహ్మణ కోడూరునందీనెల 14 తేదీని ఒక ప్రత్యేక గ్రామసభ జరిగినది. యూనియన్ చైరుమన్ రామి నేని కృష్ణయ్యచాదగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. ఈక్రింది తీర్మానము లేకగ్రీవము గా సభవారిచే నామోదించబడినవి:—

తీర్మానములు.

(1) ఈదేశమునకు సంఘస్థియు సామాజ్యమునకు తేమమును గలుగజేయుటకుగాను బాహ్యతల పరిపాలనా పద్ధతి కనవసర మగు సంఘ స్థాపనామార్గము నరయుటకు మనరాష్ట్రమునకు విజయముజేసిన మహాగౌరవనీయు లగు శ్రీమాంచేగు గారికి ఈ సభవారు స్వాగత మొసంగుచున్నారు. ఉపపాదకులు సంగ వీరరాఘవశాస్త్రీగారు ఆమోదములు, కంచిభొట్ల చినబ్రహ్మభొట్లుగారు.

(2) అఖిలభారతీయ మహాసభవారును మహమ్మదీయ సభవారును నిరూపించిన హిందూదేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణమును ప్రత్యేక సంఘప్రాతినిధ్యము ననుసరించి తత్క్షణమే అమలులో బెట్టుట యవసర మనియును అప్పుడు రాష్ట్రపరిపాలనా సౌకర్యమునకు గాను భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రములను దయచేయవలయు ననియును ఈసభవారు మాంచేగు గారిని వేడుచున్నారు.— ఉపపాదకులు, పుద్ది వేంకటరంగయ్య గుత్తగారు; ఆమోదకులు, సంగ వేంకటరత్నంగారు, గుంటూరి వేంకటసుబ్బారావుగారు.

(3) దేశమునందు శాంతి వాతావరణ మేర్పడుటకు ఇప్పుడు నిర్బంధావాసశిక్షకులై యున్న మహమ్మదాలీ ఆర విందభూష మున్నగు దేశభక్తులను రాజకీయ దోషాగోపణచే శిక్ష ననుభవించుచున్న తక్కినదేశీయోధాహులను అయి న్నాండునందు వలెనే వెంటనే విడుదల చేయుట అవశ్యకమనియు ఈసభవారు నమ్ముచున్నారు.— ఉపపాదకులు, పుష్పల వెంకటపుయ్య చాదగారు; ఆమోదకులు, బాహ్మణి వేంకటపుయ్య శర్మగారు.

మాధవ పెద్ది బుచ్చి సుందర రామశాస్త్రీ గారు పద్యములు చదువుటతోను కరతాళ ధ్యానములతోను సభముగిసినా

వృత్తాంతము

బాబు సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు ఇండియా కానన్ సభయందు ఆడివనల సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సర్ కె.జి.నాల్లా క్రాడమ్యూగారు సతీకమా రైల సమీతముగ విన్నటి సాయంకాలము కలకత్తా చేరి.

డాక్టరు కీలకత్తును సర్కారు, ప్రావీనుచంద్ర మిత్రుడు, వైద్యభాగచంద్రగారు ఆహ్వానసంఘం కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామాలు సొసగిరి.

మహిళా సేవ సమాజము, బెంగళూరు:—మైనూరు మహారాజాగారు వై సమాజమున కొక భవనములను కల్పించుటకు దయాభూత్యముక వెయ్యి రూపాయలను విరాళ మొసగిరి.

బహరాటిచ్చి మోహరము అల్లరులలో నేరాజోపణము చేయబడిన 21 మహమ్మదీయులలో 20 మంది శిక్షింపబడిరి. ఒక సంవత్సరపు శిక్ష మొదలు 12 కొరడాదెబ్బల వరకును వివిధములుగ శిక్ష లొసగబడెను.

క్రీర్తిశేషులయిన సర్ ప్రాన్సీమాడ్ గారి జ్ఞాపకార్థము బ్రాసాలో నొక స్మారక చిహ్నమును స్థాపించు నిమిత్తము 6 వ తేదీ నొక సభ జరుపబడెను. మాడిమెమోరియలు ఆకు పత్రికపేర నొక స్తావకపు టోడను నిర్మించుటకు తుదకు తీర్మానింపబడెను.

అరిస్టోటలు సంఘము:—ఉన్మానియా విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి పనిచేయుటకు లక్ష్మీనందీ ప్రొడరాబారు నకు వచ్చిన ఆర్జెల్ మజీను సాహేబుగారు లండను అరిస్టోటలియను సానైటి సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. 1890-వ సంవత్సరములో నేర్పరపబడిన వై సంఘమువారు అబ్దుల్ అజీదు గారిలో ముగ్గురు హిందువులను తమ సంఘసభ్యులుగ నేటి కుఱకు నెన్నుకొనిరి.

ధరావతు మొత్తమును దీసికొనుట:—న్యూ ఈరా వ త్రిక నిక్షేపించిన భవమును సంయుక్త రాష్ట్రపురవారమువారు వశపరచుకొనిరి. ఈక్రింది వ్యాసములుగల పత్రికా ప్రతులను దీసికొనిరి.—(1) “మహమ్మదల్లి, హాదల్లి,” అష్టోబరు 20, నవంబరు 3 (2) 10వ నవంబరు; “యశాధర్మకటము” (3) “మహమ్మదీయులు, మాంపేగ్యుగారు,” డిసెంబరు 3. న్యూ ఈరా పత్రిక వెలువడుటలేదు. మహమ్మదీయుల యభిప్రాయములను వెలువరించు వేదాంతపత్రిక ప్రకటనము ప్రారంభమగును.

దుర్మరణ విచారణ:—బొంబయి నగరమున దుర్మరణ విచారణాధికార యొక కేసును విచరించెను. మొదటిసాక్షి లెప్పి నెంటు విల్లియము గిల్బర్ట్ కింగు ఈతడు డిల్లీ వాస్తవ్యుడు భార్యతో గూడ బొంబయినగరమునకు వచ్చుచుండెను. ఆమెకు నరముల బలహైన్యముచే బాధ సొందుచుండెను. అందుచే తత్కాలమే ఇంగ్లాండునకు గొంపోవలసినదని వైద్యులు సలహానియ్యి, కింగుగారు డిల్లీనుండి బయలుదేరి రైలులో రాత్రియంతయు తనభార్య నిద్రలేకుండుట జూచి యీత డామెను ప్రశ్నించెను. తాను స్నానము చేయుచు, బొంబయిలో దిగుటకుసన్నద్ధ మగుచుంటినని ఈ మె ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. కొంతకాలమైన వెనుకకింగుగారు భార్యనుపిలువ ప్రత్యుత్తరము రాజేను. స్నానపుగదిలోనికి చొచ్చుకొనినాడ నొకగుడ్డను బిగించుకొని యాచె కొక్కెమునుండి నేలకు చుండెను. వెరిగిరి కింగు గారు. వేరొకబండిలోనున్న మరి యొకలెప్పి నెంటును బిలచిరిని కింగుగారు తెలియజేసిరి. అనంతరము సహాయమునచ్చిన లెప్పి నెంటు సాక్ష్యమిచ్చెను. రక్తముతో నిండిన చిన్న కత్తియు, కత్తెరియు, స్నానపు తొట్టెయందున నుండెను. కింగుగారు భార్యను కట్టిన గాయముండి దానినుండి రక్తము ప్రవలించుచుండెను. కింగుగారి చేతులవై గాని వస్త్రములవై గాని రక్తము గాన గాలేదు. ఆతడు వీధిపై విచారించుచుండెనని రెండవ లెప్పి నెంటు సాక్ష్యముజెప్పెను. ఆవారోగ్యిణిలోనుండి కింగుగారి భార్య యాత్యంతగూర్చింపుకొనెనని వ్యాఖ్యానించుట తీర్మానించెను.

కలకత్తాకు ప్రత్యేక రైలుబండి నడుపబడుట:—కలకత్తాలో జరుగు కాంగ్రెసుసభకు పోవువారి సౌకర్యము నిమిత్త మొక స్పెషలు రైలుబండి నడుపబడుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినది. ఈ రైలు 21 వ తేదీ సాయంకాలము లోపల 100 మొదటి తరగతి, రెండవతరగతి టిక్కెట్టులు చెల్లిన స్పెషలుబండి నడుపబడును. 28 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు చెన్నపురినుండి బండి బయలుదేరి 25 వ తేదీని కలకత్తా చేరును.

మొదటి తరగతి టిక్కెట్టు	రూ. ఆ. పై.
రెండవ	92 - 8 - 6
ఇంటరు	46 - 2 - 6
మూడవ	24 - 8 - 6
	16 - 2 - 6

యుద్ధ ఋణపు కేసు:—అనంతపురము జిల్లా కాదిరి తాలూకాలో నొక గ్రామ రయితులతోను యుద్ధ ఋణమునకు కొంత సహాయ మొనర్చుటకు అంగీకరించి సొమ్ము యిచ్చుట మానివేసెను. పిమ్మట రివియూ ఇన్ స్పెక్టరు గారు జప్తు నిమిత్తము రయితు ఇంటికి బోయిరి. రయితు జప్తును టలాయించి వేసెను. రివియూ ఇన్ స్పెక్టరు గారు జప్తును టలాయించినట్లు రయితు వైసి తాలూకా మేజిస్ట్రేటు గారి యొద్ద కేసుచేసెను. పోలీసు వారు భోగట్టా చేసిరి. రయితు జప్తును టలాయించ నట్లు భోగట్టాలవలన తెలియుటచే కేసు కొట్టివేయవలయునని వారు మేజిస్ట్రేటుగారికి వ్రాసిరి.

నేరము చేయనివానిని పట్టుకొనుట:—కలకత్తాలో బెంగాలు క్లబ్బువారి లైసికిలు పోయినది. ఆ లైసికిలును వేరేంద్రనాథ కాన్యాలుననతడు దొంగిలించెనని పోలీసు వారు కేసుచేసి ఒకనిని హాజరుజెట్టిరి. గత గురువారమునాడు విచారణ జరిగినది. విచారణ వేళ కొకడు బోనులోనికి తేరిడెను. అతని కొక కాలులేదు. ఇతడు నేరముచేయలేదు. ఇతనిపేరు కాన్యాలుగారు గోస్వామి అని అతనిన్యాయవాది చెప్పెను. నన్ను కృష్ణగరులో పోలీసు వారు పట్టుకొనినపుడు నేను నాపేరును నాతండ్రిపేరును నా బంధుగుల పేరునుగూడ తెలిపితి నని ముద్దాయి మేజిస్ట్రేటు గారికి విన్నవించెను. వీధిలనిధినుండి ముద్దాయికి రు10లు ఇచ్చుటకు మేజిస్ట్రేటు గారు రాజ్ఘాపించిఅతనిని విడుదలచేసిరి. ఇతనికొక కాలులేదు. నిందితుడితడు కాదని గుర్తించుటకు చాల నకకాశములు గలవు గాన దీనినిగూర్చి విచారించి నిష్పూర్ణముగ నీ నిరవచాధిని పట్టుకొనిన వానిని శిక్షింపదగునని మేజిస్ట్రేటు గారు వ్రాసి ఆయుత్తరువును జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారికి పంపవలె నని యాజ్ఞాపించిరి.

బొంబాయి ప్రాజెక్టులో ముఖ్యవ్యాపకముగారును న్యూస్ ప్రాన్సీ బాచిలోగారును మంచిరెయిల్వే కేసులో తిన్న చెప్పిరి. గిరజా శంకరు గారు బి.టి. సి.వి. రెయిల్వే కంపెనీవారి మీద దావాచేసిరి. మార్చి 18వ తేదీని ఆతడు మూడవతరగతి లో ప్రయాణము చేయుచుండెను. పెట్టెలో ఉండవలసినంత కంటెను అధిక సంఖ్యాములు ఉండిరి. అంత సతడు రెయిల్వే “అలారము” తీగను లాగి బండి నిలిపవేసెను. పిమ్మట గార్డును ద్వైరయను అప్రోటికివచ్చి సతని ధిక్కరించి ఆరెట్టుచేసిరి. అట్లు చేయుటలో వారు నేరమును గానించినని ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి వద్ద దావాచేయబడెను. రెయిల్వే నౌకరులు తన్ను గౌరవము చేసినందున ఆతడు రూ 8000 లకు సరవు నష్టము దావా చేయగా న్యాయాధికారి దావాను కొట్టివేసిరి. న్యాయ మూర్తి కాజీజిగారు నౌకరులు చేసిన దానికి కంపెనీ బాధ్యురాలు కాదని ఆపీటును కొట్టివేసిరి. అందుచే ప్రస్తుతపు ఆపీటు చేయబడెను. యజమానుని కెంతవర కధికారము గలదో ఆగోపలనే వారి యనుమతిని నౌకరులు ఆగౌరవము చేసినవారు దానికి బాధ్యులుగ నుండుననియు, అరెట్టుచేయించుటకు మేష్టరునకే అధికారములేదు గావున నేనవల పనికి వారు బాధ్యులు కారనియు న్యాయమూర్తులు తీర్పుచెప్పి ఆపీటును కొట్ట నొసగిరి.

ఆత్మహత్య:—కలకత్తాలో నొక బాంకిలో కాసియరుగ నుండి అసుతోష ఘోష అనునతడు బాంకవారి సొమ్మును కొంట ఆపహరించెను. బాంకి అధికారులు అతని వైసి కేసుచేసిరి. కేసు ముగిసినదినున విచారణచేసినందున నతడు రైలుక్రింద పడి మరణించెను.

చెన్నపురివిద్యార్థుల సమావేశము.

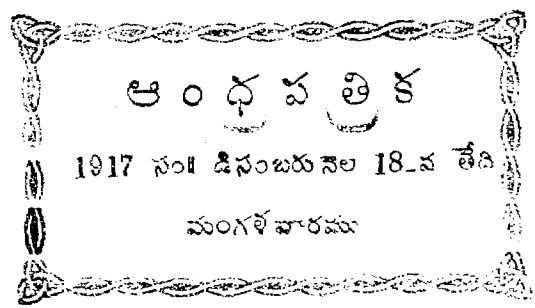
సరోజినీదేవిగారి కాతిభ్యము.

నిన్న సాయంకాలము గోక్షేహాలులో ఆనివసెంటుమ్మ గారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్పసభ జరిగినది. చాలరు ది ప్రముఖులగు శ్రీమతులు పురుషులు సభనలకరించిరి. విద్యార్థులపక్షమున సరోజినీదేవిగారికి సన్మానపత్రము సమర్పింపబడెను. దేవిగారు విద్యార్థులకు వందనములర్పించిరి. భారతీయుల ప్రాచీనజాతీయశక్తి చుండగించి యున్నది. దీని నుజ్జీవింప చేయుటకు విద్యార్థులే ఆధార మను నాశమాత్రము కలిగి యున్నది. కీర్తి శేషులగు గోక్షే గారును మహాత్మ్య గాంధీగారును ప్రాజెసరు బోసుగారును ఆశలను కలిగించువారును ఆదర్శకమహాపురుషులు నగుదురు. భారత యువజను లా జ్యోతిర్మయాల మాగ్నము ననుగమింపదగును దీనినిద్రయం దొరగియున్న చెన్నపురి రాష్ట్రవాసు లిటీవలనే నిద్దురచాలించి జాతీయాదర్శములకు గ్రహింపగలిగిరి. నేను విద్యార్థి లేపు పోరుడు గాన విద్యార్థులు తమ బాధ్యతను గమనించి గతమును విస్మరించి భావితరంగముల నాక్రయించి చరింపవలెను. ఆకురాలుకారు చనినవెంటనే ననకారు నేర్చి గోచరమగు చందమున యువకులు పూర్వుల చువదాశయములను మననముచేసి వాని ననుష్ఠించుట వారి ముఖ్యకర్తవ్యము. మన ప్రాచీనుల సూచ్యక్తి నేమారును కాదనబాలరు గాన యువకులు ప్రాచీనుల చువచ్చక్తి నవగతముచేసికొన యత్నించురేని తమ జాతీయశక్తిని కులభముగ గ్రహింపగలిగి ప్రాచీన మహద్యోత్యమును మరల బడయగలుగుదురు. మనము మనశ్శేయులలోని సుహనీయులనే అనుకరించి వారుచూపునే అవగతము చేసికొనవలె నని దేవిగారు నుడివిరి.

ఆనివసెంటుమ్మగారు. నేను దేవిగారికి సంతసముతో స్వాగత మొసగుచున్నాను. ఈయన ఫారత కవయిత్రి ఈసారి ని చిరుతప్రాయమునుండి ము నేనెరుగును. అప్పటినుండియు నీరుపిళానుణికి మాన్యశక్తిగక్తి ఏకాగ్రతను వహించియున్నది. ఆమె కవిత్వాసామర్థ్యము నామె భరతమాతకు సమర్పించినది. ఆమె మనోహరగీతము లాంగ్లభాషయందు విశ్వమందంతటను విఖ్యాతములుగా నున్నవి. సరోజినీదేవి వంటి కవయిత్రిని రవీంద్ర నాథ టాగోరు వంటి మహాకవిని కన్న భరతమాత తన విడ్డల మనీషానికేమయు గూర్చి లజ్జతో కావలసిన పనిలేదు. ఈ విషయము యువజనులకు హితోపదేశ మొనరింప మిక్కిలి యర్హురాలని మనము విన్నవించుకొనువలసిన విధియెను. ఈ కాంత బందరు జాతీయ కళాకాల యందును ఇటీవల బొంబాయి నగరము నందును వెక్కు నగరములందును గూడ విద్యార్థులకు హిత మొగించుచు మనస్ఫురించి యున్నది. ఈ యువ ఏ మహనీయుని నత్యధిక భక్త్యురారులములతో తలంచు చుండునో అట్టి జేశ భక్త్యాగ్రణి యగు గోక్షే మహనీయుని పేరున బరగు నీ సభా భవనమున మన మీసోదరీ మనికి స్వాగత మొసంగ గలిగితిమి. మి. ఇది భాగ్యచనందగును.

మీరుపు డొక కవయిత్రిసోదేశము నాలకించితిరి. ఆమెవ్యక్తి మాహాత్మ్యము మీయాత్మల నావేషించినది. మీరు దానిని నిత్యము ననుసరింపవలెను. ఇది చెన్నపురి కపూర్వాస్థితి యుండగును. ఈ సభయందువన్యసింపిన దొక కాంత అభ్యక్తి వహించిన దొక పాలితి. ఎగుట సభాస్థలిని వేసినవైనను అసినలైన వారిలో వెక్కునుంది నారీమణులు కలరు. వీరందరును హిందూదేశమునుగూర్చి మాంటాగుగారికి విన్నవించుటకు హిందూదేశమునందలి వివిధ భాగములనుండి వచ్చిరి. ఈ శ్రీల ప్రతినిధిసంఘమున పార్సీలు క్రైస్తవులు మున్నగువారందరును కలరు. వీరందరును మాతృదేశమునకు స్వపరిపాలనమును కోరుచున్నారు. కాన నిది ముఖ్యతరుణులు భారతీయుల మనశ్శక్తి సంపూర్ణముగ వికసించినదిగాన వారి స్వస్థములక ప్రత్యక్షములు కాగలవు. నానలె వృద్ధులగు వారందరును భావిదేశము గూర్చికలలను గాంచుచున్నారు. అని ఆనివసెంటుమ్మగారు రాధ్యంతములయందు నుడివిరి.

సభాప్రారంభమున కొందరు శ్రీమతులు పురుషులును మంగళగీతములను పాడిరి. విద్యార్థులు సన్మానపత్రము నొక వేటికయిందిడి దేవిగారికి సమర్పించిరి. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రంత్తమున అధ్యక్షులకును సరోజినీదేవి గారికిని వందనముల నర్పించిరి. అయ్యుగారికిని దేవిగారికిని పుష్పమాలలు గుచ్చములును సమర్పింపబడినవి. టిక్కెట్టుల చెల్లినను సభాస్థలి యంతయు నాలుగు గంటలకే పూర్తిగా నిండి పోయినది.

ఆంధ్రుల గంభీరస్వర మాలకింపబడినది.

ఆంధ్రుల విజ్ఞాపనము గైకొనుటకు, ప్రభుత్వము వారంగీకరించి రను సువాక్త ఆంధ్రుల సుత్సాహపూరితుల గావించగలదు. గురువారముదయమున పదిగంటలకు ఆంధ్రసంఘవిజ్ఞాపనము సమర్పింపబడును. ఆంధ్రుల విజ్ఞాపనమును గైకొనినవెంటనే, ఆంధ్రులకు మోక్షము చేకూరునని మేము తలంచుటలేదు. కాని ఆరువత్సరముల నుండియు నేకదీక్షతో జాత్యభివృద్ధికై పనిచేయుచున్న ఆంధ్రమహాజనసభను ప్రభుత్వమువారి రాకవంకను, ద్రావిడ సోదరు లొక వంకను నుదాసీన భావముతో జూచుటచే, ప్రస్తుత ఫలితము సంకోచనాయకమగుచున్నది. స్వప్రయత్నములపై నాధారపడి సంఘము, మన యాందోళనము ఫలితగలిగినది. ఆంధ్ర ప్రముఖులు ఆంధ్రమహాజనలలో గలిగిన తీవ్రమగు ఆశాభంగము నెలులయినను ఉపశమింప జేయవలయు నని చేసిన కృషి సఫలమయినది. ఆంధ్రభీష్ములనడగు న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులగారు ఆంధ్రులకు గలిగిన యవమానమును తమదిగ భావించికొని, కృషిసలిపిరి. కారవనీయులగు రావుబాదూరు బి. యశ్వరావు గారును, మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులగారును ప్రభుత్వ సభ్యుల కెల్లర సందర్శించి, వారి సానుభూతి బడయ గలిగిరి. వీరి యత్నములకు దోహద, ఆంధ్రులు త్వరలో మేల్కొనిచిరి. అంతికాలములో నూరూరను సభల గావించిరి. తంత్రవార్తలను మాంటాగూ గారీని, వార్తాపత్రాలకును బాపిరి. ఆందోళనాపథ్యముల గుర్తించి, వాటిని పొటనే యవలంబించిరి. తమ యెదురుదాడు యవాయము గనిపెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారికి తమ యాశయములను దెలుపుట కీతకమును ముంజితిరుగము లభింపదని గ్రహించిరి. చేతికొడిన ఫలమును వారవిడుటచే గలగు ప్రబలనష్టమును దెలిసికొనిరి. ప్రజాభిప్రాయము యచ్చెస్వరముతో మ్రోగుచున్నపుడు, దానిని నిరాకరించుట సాధ్యమా? ఏకారణముచే నైనను అది నిరాకరింపబడినచో, ఫలిత మింకను సత్వరముగ జేరారును. నిరాదరణముచే ప్రజాభిప్రాయ ప్రాబల్య మతిశయించును. దాని గంభీర నివాదము దేశమందంతటను ప్రతిధ్వనించును. అందుచే ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగిన చాలును. ఫలితమునకై మనోహ్యకులత్వ మవసర ముండదు. ఈ సమయమున, ప్రజాప్రబోధము, నాయకుల తోడ్పాటు చేతుల గలిపినవి. ఆకారణముచే ఆంధ్రుల సుస్వరమాలకింప బడినది.

నిన్నటి న్యాయండియూ పత్రిక యిప్పటికనులకు ఆంధ్రరాయబారము సంగతి గూర్చి ముచ్చటించినది. ఇప్పుటికైనను ఆంధ్రుల విషయము మనోనైతమునకు గోచరించుట మేలే. "ఆంధ్రుల విజ్ఞాపనము వివదగినదే యయినను, అంతికిన్మ రాజధానియందలి విశ్వకర్మల విజ్ఞాపనము నిరాకరింపబడుట మా కెక్కువ మనస్తాపము

గలుగ జేయుచున్నది. ఆంధ్రదేశ రాయబారమున మువ్వరు శాసననిర్మాణసభ్యు లుండుటచే, ఆంధ్రదేశపు మొరలను వినిపిండుటకైనను యవకాశముగలదు. కాని కర్మకరులకు ప్రాతినిధ్య మొసగునది, విశ్వకర్మసభావిజ్ఞాపన మొక్కటియే యని మా నమ్మకము. రాజప్రతినిధి, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారు ఆ విజ్ఞాపనము గైకొనినచో, సమంజసముగ నుండెడిది" అని న్యాయండియూ పత్రిక ప్రాసినది. విజ్ఞాపనలనిరాకరణ గూర్చిన సందర్భములు యితరత్వలో ఏకిని మరపునకురావు. ఆంధ్రరాయబారముగూర్చి, న్యాయండియూ పత్రిక యొక్క సానుభూతి యీ సమయమున విశేషముగ నవసరములేదు. కాన, న్యాయండియూ పత్రిక ఎక్కువ చింతనొంద నవసరములేదు. కాని ఎక్కువ చింతకు లోనయిన విశ్వకర్మసభావిజ్ఞాపనా నిరాకరణము గూర్చి. న్యాయండియూ పత్రికాధిపతు లేమి చర్చిదీసికొనిరో వివరముచూపారము. అధికారవర్గమువారివలె సానుభూతి జూపినప్రయోజనముండజాలదు. అధికారవర్గపు సానుభూతి మనఃస్ఫూర్తికాపబడినచో కొంతవరకైనను ప్రయోజనముండును. కాని ప్రజాప్రతినిధుల క్రియాపర హితముగూర్చి, కేవలము నిష్ప్రయోజనము. మద్రాసు రాజధాని సంఘమువారు ప్రభుత్వపక్షముగూర్చి యసమ్మల జూపుటకు సభగూర్చి విపులు, బిసెంటుగారి పక్షస్థితిపై చూస్తే, కాంగ్రెసుసభా విజ్ఞాపనముబహుశః విశ్వకర్మసభా విజ్ఞాపన మంగీకరింపవలెనని ప్రభుత్వము వారిని గోరుట యవసరమని మనవగా, సభ్యులెల్లరు కరతాధిపతులతో కోలాహలము బాపిరి. విశ్వకర్మసభాప్రతినిధులును ఆనందమిచ్చు లుయిరి. అట్టి ప్రయత్న మేలైనను గావించబడినదా? రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభయు, మద్రాసు మహాజనసభయు విజ్ఞాపనానిరాకరణము గూర్చి యెంచుటకు గతే శని, ఆదివారముల యందు గూడినపుడు, బిసెంటుగారి పక్షముపై తీర్మానము పాడిందిరా? అటులగాక బోయినచో, ఆమె పాడి విష వాక్యములు వక్రప్రత్యచుత్కారము ప్రదత్త ప్రజలక్ష్యము జేసికొని వలయునా? బహిరంగ సభలో కొన్ని సంఘముల నాయకుల నడకా రించి, ప్రభుత్వమున కసమ్మల బాపబడెను. అట్టి తిరి, దేశమంతయు ఏకీభవముతో బాపెను. వలయునని, కాంగ్రెసు విధానము నామోదింపచున్న యీ సంఘముల విజ్ఞాపనల కన్నిటిని గైకొనిన గాని, కాంగ్రెసు సంఘము తన విజ్ఞాపనములకు కంగీకరింప తుండవలయును. అట్టి పక్షితిలో విద్విదో తన కీర్చుకచ్చుక సంఘముక కింకా మొసగగనే, యాజ్ఞానము వదలివేయుట గూర్చి ఏమని చూపవలయునో దెలియకున్నది. ఇతర సంఘములతో బాటు ఏకార్యము జేయుటకైనను ఆంధ్రసంఘము సిద్ధముగ నుండును. అన్యసంఘముల పక్షిగతుల విచారంపక, ఆంధ్రులెటులయినను ప్రత్యేకలాభముల బొందుట కంగీకరింపదు. కాని సోదరసంఘములు ఆత్మగౌరవము నుదినుంచక, ప్రత్యేకముగ కార్యక్రమ మవలంబించుటచే, ఆంధ్రులు స్వప్రయత్నములపై నాధారపడవలసి వచ్చెను. అట్టి పరిస్థితులలో న్యాయండియూ పత్రిక "స్వరాజ్యక్షేమము నాగించిన, స్వపరిపాలనమునకు ప్రజల న్యగ్రోత్సాహమును సువ్యక్తపరచుచున్న చెన్నరాజధాని సంఘము ఆంధ్రమహాజనసభ మొదలగు సంఘములకు ప్రాతినిధ్య మొసగుట యవసర" మని ప్రాయుట సులభమేకాని, మద్రాసు మహాజనసభలో ఆంధ్రసభ్యులు ఆంధ్రమహాజనసభా విజ్ఞాపనము గూడ అంగీకరింపబడిన గాని, రాష్ట్రీయ,

మహాజన సభలు తమ విజ్ఞాపనము సమర్పింప కూడదని తీర్మానము పాడించినపుడు, ఆంధ్రే తరులు ప్రతికూలముగ మాటలాడి తీర్మానము త్రోసివేయుచుట, ఆంధ్రాశయములపై సానుభూతి గలిగియే గాబోలు! ఆంధ్రులు మహాజనుగ భావప్రేరితులు. తమకు గలిగిన నిరాదరణ గూర్చి మరువజాలరు.

న్యాయండియూ పత్రికపైగాని, తదితర పత్రికలపై గాని మా కెట్టి కినుకయు లేదు. కాని ఆంధ్రులెదుర్కొనవలసిన యవాంతరముల గూర్చి ఆంధ్రప్రపంచమునకు దెలుపుటకై యితర దూరము ప్రాయననసరము గలిగినది. న్యాయండియూ, హిందూ పత్రికలు స్వపరిపాలనాశయ వ్యాపనముకై గావించిన మహోపకారము నన్నటికిని మరువజాలము. కాని అవసరము గలిగినపుడు, పరిస్థితులను చక్కగ విమర్శించి, ఖండనము గావించవలసిన సమయముల యటుల గావించుట మావిధి. ఆంధ్రులకు ప్రథమవిజయము చేకూరినను, యంతటితో తిరిగి నిదురించిన, వారి మొర లాగ్యరోదనము లగుట నిశ్చయము. నేటినుండియును ఆంధ్రుల మనోభీష్ములను ఎత్తెడలను చాటుట యవసరము. ఇందుకు ఆంగ్లేయికపత్రిక యొకటి ముఖ్యవసరము. అన్యరాష్ట్ర నాయకుల సానుభూతి బడయుట మరయొక యవసరము. ఇంతకన్నను, భాషైక రాష్ట్రవిభాగము నాశించుచున్న వారలందరతోను చేతుల గలిపి, రాష్ట్రవిధానమును ప్రదర్శించుట ప్రధానకార్యము. జాతీయోద్యమము లన్నిటిలో, భారతీయు లెల్లరతోను తోడ్పడుట యవసరమైనను, ఆంధ్రదృక్పథమును గూడ నందులో జొప్పించు చుండవలయును. రాష్ట్రపునర్నిర్మాణము లేనిది, రాష్ట్రస్వాతంత్ర్య సిద్ధియు, స్వపరిపాలనా సిద్ధియు, సమకూరుట దుస్సరము. రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడిన పిమ్మట, రాష్ట్రపునర్నిర్మాణమునకు మొదలు పెట్టుటచే, సక్రమాభివృద్ధికి విఘాతము గలుగును. సమముక్తవిధానమే గమ్యస్థాన మని నుచువును, గమ్యస్థానము బడచుకముందు సరియగు హొందపసంయుక్త రాష్ట్రము లేర్పడకుండుట కన్న, ఈస్వాస్థ్యదమగు విషయము వేరుండదు. మనరాసులో జరుగనున్న ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభలో, రాష్ట్రతీర్మానము బ్రవేశ పెట్టవలెను. విజయము గాంచకబోయినను, భయము లేదు. కాంగ్రెసు సభలో ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము సూచించుటకును రాష్ట్రనిర్మాణతీర్మానము సభాంగీకారము బడయుటకును ఆంధ్రులు పూనుకొనవలయును. ఈ దినము నుడియెనను, యలసభానము విడిచి నిరంతరకృషి సలుపుటకు ఆంధ్రులు నిశ్చయించిరేని, విజయము తప్పక చేకూరును.

సంగ్రామము : ఆంగ్లేయుల మనోనిష్ఠయము

సంగ్రామ వివరముల గూర్చి ప్రాయదగిన విశేషాంశము లేవ్వియు గాన్పింపవు. పశ్చిమ రంగమున కేంద్రబయివద్ద, శత్రువులు కొంతప్రదేశము లాగికొనిరి గాని, ఆంగ్లేయులు పిమ్మట శత్రువిజృంభణము నడికొట్టిరి. ఇటలీలో, శత్రువులు ముందుకు నాగ లేకున్నారు. రుష్యాలో మోక్కుమిల్లిస్తుల ప్రతిభ యతిశయించు చున్నది. కేలడను సేనా నాయకుడు నిర్బంధమునగు నుంచబడెను. సందిగావించుకొనుట కవసరమగు షరతుల గూర్చి, రుష్యులకును శత్రువులకును సమాధానము గుడినటుల ప్రకటింప బడినది. రుష్యా గావించిన

ద్రోహముచే, మిత్రమండలి అధికముగు భారమును వహించవలసి వచ్చెను. సైనికనివహముల నధికముగ సమకూర్చవలసిన యవసర మిప్పుడుగలిగినది కాని సంగ్రామము స్వాతంత్ర్య పునరుద్ధరణమునకై ప్రారంభింప బడినది. గమ్యస్థానము జేరువరకును, సంగ్రామము జాలింపమనియు, ఈ తరుణమునసంధి యసంభవమనియు లాయడుబాబ్జిగారు నుడివిన వాక్యములను ఆంగ్లాప్రమాద్య హితాభిలాషులెల్ల దింగీకరించెద రని విశ్వసించ వచ్చును. లాయడుబాబ్జిగారి ప్రతిజ్ఞ నెరవేరు గాక!

ఆంధ్ర దేశకలనరము

ఆంధ్రవీరకంఠి వేత్తాది బిరుదాంకితు లగు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారు ఆంధ్రవిజ్ఞప్తిని నిరాకరించుట గూర్చి ప్రభుత్వమువారి కీ రితిని తెలిపియుండిరి.

"ఆంధ్రదేశమున బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును స్థాపించినవాడ నయినను, పదురేండు జిల్లాల వాంఛల దెలుపు ఆంధ్రమహాదనసభా విజ్ఞాపనమును, నాలుగుకోట్ల బ్రాహ్మణేతరుల వాంఛల దెలుపు మద్రాసు రాజధాని సంఘ విజ్ఞాపనమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినందున, క్రబలమగు నసమ్యక్తి దెలుపుచున్నాను. ఈ చర్య చాల కోచనియునుగ నున్నది. ఆశాభంగమును, హృదయ తాపమును గలిగించుచున్నది. దయచేసి కార్యక్రమమును మార్పును. లేనచో ప్రజలలో భావభ్రాంశమును అసంతృప్తియు గలుగును. భరతవర్షమున తీవ్రమగు నాందోళన ముదయించును. మోంటాగూగారి ఆగమనోద్దేశము విఫలమగును." ఆంధ్రులలో, విజ్ఞాపనా నిరాకరణముచే నెట్టి తీవ్రభావ ముదయించెనో ఇందుచే వ్యక్తము గాగలదు.

హిందూవత్తి కానుబంధము

ఈ పాత్రము మా కార్యస్థాన మలంకరించి నది. వివిధోపయోగ కరమగు విషయముల గూర్చిన వ్యాసములతో నీ గ్రంథము విరాజిల్లుచు న్నది. సంగ్రామము, మోదన రాజ్యాంగ సంస్కరణములు, గ్రామపంచాయతులు, విద్యావిషయక సమస్యలు, పరిశ్రమలు, స్థానిక స్వపరిపాలనము మొదలగు విషయములు గూర్చి విపులముగ చర్చించబడినది. ఇట్టి యుపయోగకరమగు గ్రంథమును ప్రచురించి నందులకు, హిందూ వత్తికాధికారుల నభినందించుచున్నారము.

మాంఠేగ్యుగారికి విజ్ఞప్తి.
(గౌరవ శ్రీ జగన్నాథస్వామి గారు.)
మూలికోత్పలమూల.

మాంఠేగ్యుగారిదర్శ! యభిమానమునకై గలవాడనేని, పల్లవంబుల కొండు వాసిగ నె వర్తకవృత్తుల కొండు పేర్కొనెదకై తొట్టికొట్టి వెంచి ముని చెందును. నర్మలంకారముగ నీ పెంబు నుడికై ప్రమాణముగ జేరిని కాంగ్రెసుసభ్యవాంఛలకై వెంటనే దీర్చుట కొప్పు, నవివేకధురీణులు కంపెనీదోర్ తొంటి విధాన ముంచ రెడగ్రోవల నిక నడిపింపఁజూతు గా కొంటెల మాయలకై బడి యకుంతిభర్తము వీడఁబోకు, మీ కంటి మతస్థు లిచ్చటకు వచ్చుట కుర్లభి మా పైటింగి నేడంటిని. ప్రేమ యచ్చుపడ మోదనముఖ్యులు స్వాగతంబు నీ నుంటిరి వారి విన్నపము లూర్ధ్వతెలుద్దిని చిత్తించి ని మ్మంటుట లయ్యు బండెలను ద్రుగ్గుచున్న స్యజేతరులకై వెంటనే కట్టు విప్పి విడిపింపుము కాంటిని నిల్పుదేని, మా కంటి లూరికై విడదముల నాల్పదకుండఁగఁ గట్టుదిట్టములకంటుండనాన నేర్పటిచివక ప్రజ వేచెడి యంటు జాడ్యములకంటుగనచ్చు ప్రేమిడి నుభించెద రెల్లరు మీ ప్రభుత్వమే యంటుటకు సమ్యక్తులగు ప్రయోజకులైన తిలక్కుముఖ్యులకంటు దొరంగి మీయెడల గౌరవ ముంతురు దాన మేలగునె బంటుదనాన మీ దొరల పెరిగఁజూచెద రేని యింక వైదంట్లు హిందూ వత్తికాధికారులకు ప్రయోజన ముండఁబోవది ట్టంటి వదిలించు నన్న నిజ మారసి మన్నన చేయఁగాదగునె.

సంతోష వార్త

ఆంధ్రమహాసభావిజ్ఞాపనము గురువార ముదయమున గంగంటలవేళ సమర్పించబడును. ఆంధ్రులు ప్రథమ విజయముతో సంతృప్తి జెందక, గమ్యస్థానము జేరువరకు ఏకదీక్షతో కృషి నలువలయును.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ అసోసియేషను
సంఘ సమావేశము.

ఈ సంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము జరుగవలసినసభ ఈ నెల 22 వ తేదీన పగలు 11 గంటలకు రాయపేటలో మదరాసు క్లబ్బుకు ఎదుటన్న గోవిందవిలాస మందిరమున జరుగును. గౌ. బిదంబరనాథ మొదల్యగు గారభ్యక్షత వహించెదరు. వీరు భూస్వాములచే కాననసభ్యులుగ నియోజింపబడిన వారు. ప్రత్యేక సంఘముల వ్యవహార భాగములకు గమ్య కలుగని పద్ధతిని కాంగ్రెసు-లీగు విధానమునందలి సంస్కరణముల నన్నిటి నొసంగుట చాల ముఖ్యమని ఎల్లరును నిశ్చయించిన విషయమును మరల స్థిరపరచుటకును దేశముల నైతికాధికారికాభివృద్ధి కి సంస్కరణములు ముఖ్యముగ నొసంగబడవలె నని స్థిరపరచుటకును ఆంగ్లో యిండియన్లలో కొందరు ద్రోహాచింతతో చేయు పన్నాగములను దేశములలో హానికరముల కొందర చటనచట నెసరించు కార్యములను ప్రజలకు నిరూపించుటకు కలిగించి వారి ఆసహాయ క్షితిని వారికి మరల స్పష్టపరచుటకువలన అసంతృప్తి మరల గాఢమగుచున్న దని అధికారులకు స్పష్టపరచుటకును ఈసభ ముఖ్యముగా జరుపబడుచున్నది. కాన భాషాసంఘములును సంబంధసంఘములును ఇతరపౌరులును సభలను చేసి వెంటనే ప్రతినిధులను నియోజింపవలెను. మరియు మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ అసోసియేషనువారు విద్యాసాంఘిక (రాజకీయవిషయములనుగూర్చి నిరంతరమును పనిచేయుటకు వీలగు విధానము నేర్పరచవలెను.

సరోజినీ దేవిగారు సభాభవనమున నుపస్థితింప దయతో సంగీకరించిరి. ఆహ్వానసంఘాభ్యర్థకు లగు లామ గోవింద దాసుగారు సభ్యులకు బహుమతి భోజనములను ఏర్పాటుచేయుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

ఈ సంఘముయొక్క పాంప్రదానము నంగీకరించిన ప్రతినిధులు తెలియగోరు నిరతివిషయములను సంఘకార్యదర్శి పి. ఎన్. గురుస్వామి నాయుడుగారు (ఎగ్జ్యూక్యూ టెలివ గలరు అని సంఘాభ్యర్థకులు దివానుబహదరు పి కేశవస్వామిగారు నేడు ప్రకటించిరి.

అభిలభాంత మహిళా విజ్ఞప్తి

నేటి యుదయము మహిళా విశ్వవిద్యాలయ నెనేటు సంఘమువారి తీర్పున నారీచులు విజ్ఞప్తి మాంఠేగుగారి కి రాజప్రతినిధిగారికిని సమర్పించి. సరోజినీనాయుడు సది; డాక్టరు జోషికన్య; ఎన్. నాయక్ సది; కిరంగమ్మ; ఆనిబె పెంటు; చంద్ర శేఖరయ్యుసది, కై.బి.గారిసది; తాతాగారి సది, లాజరసమ్మ, జనరాజదాసగారిసది, కనీస్సుసది, బాక్ గారిసది, ఎన్. దర్శిసది, లీగం హసనత్ మొహని, గురుస్వామి ప్రకృష్టిగారిసది గార్లు విజ్ఞాపకవర్ణమున నుండిరి. విజ్ఞాపనప్రతి మా సమర్పించినవెనుక సరోజినీదేవి, నాయక్, జోషి, కిరంగమ్మగార్లు రాజప్రతినిధి మాంఠేగుగార్లతో ముచ్చటించిరి.

విజ్ఞాపకులు విజ్ఞాపనమున స్వరాజ్య ప్రధానమును ఈ స్వరాజ్యము వచ్చులోపల కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములను అచలముల బెట్టవలయు ననియు, కాననసభలు కార్యనిర్వాహక సభలయందు ఎన్నికల విషయమున ప్రజలలో కడు విశాలముగ ఎన్నికలు జరుగున న్నేర్పరావలసిననియు ఇతర దేశములలో జరుగుచున్నట్లు స్త్రీలకును ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యమును, ప్రాతినిధ్యము నీయవలయుననియు కోరిరి. ఈ వైఫల్యములు గలుగుటకు విద్యాభివృద్ధి గలుగవలయుననియు, విద్యా విషయ సంస్కరణములు విరివిగ జేయవలయుననియు, నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్యను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించ వలెనియు, మాధ్యమిక విద్యాసౌకర్యములు జేయవలసినయు బోధ

నాభ్యసన పాఠశాలల గూడ విశేషముగ నేర్పఱుప వలెనని ప్రార్థించిరి.

జెనీబోసు సతి చుజుల్ హాక్ సతి, హేమాబాయ్ వెటిల్, బామాబాయ్ రానెడే, బి. నెహ్రు, బి. ఆర్. సీల కాంతసతి, సర్దార్ దేవి, చారురాణి, భారదామెహతా, సంజీవరావుసతి, డి. గోకలేకన్య, ఆరండేలు కన్యగార్లు అభిమాన సానుభూతి తంతివార్ల నంపిరి.

దత్తమండల బ్రాహ్మణేతరసంఘము.

రాజధానిసంఘపు కడపశాఖవారు ఈ క్రింది తంతి వార్లను మాంఠేగుగారికి 15వ తేదీన బంపిరి. —

"చెన్న రాజధాని సంఘపు విజ్ఞాపనను గైకొనకుండ ఆ సంఘమునకొసగిన అయిర్యదకు కడపశాఖవారు తమయసమ్మతిని దెలుపుచున్నారు." "కడప, కర్నూలు, బల్లారి, అనంతపురం లందలి బ్రాహ్మణేతర మహాజనులందఱు డిసెంబరు 8 వ తేదీన డి|| బ|| కేశవస్వామిగారి అభ్యక్షతక్రింద సమావేశమై హిందూ దేశాంగమంత్రియగు మాంఠేగుగారికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగతము నొసగుదు తమ యాగమములన హిందూదేశ ప్రజాశాసకులు ఫలవంతములై ప్రజలు సంతుష్టికొందురుగాక యని కోరుచున్నారు. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యముతో కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణముల నీయసభ వారామోదించుచున్నారు."

ఉత్తర సర్కారుల అగ్నికులక్షత్రియ ప్రథమ
సమావేశము.

ఈ నెల 16 వ తేదీన కాకినాడ పురమందిరమున మల్లాది సత్యలింగం నాయకుడు ధర్మముల ధర్మకర్తలలో నొకరును వర్తకులు నగు పినహామి గోవిందరాజులుగారి అభ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. ఇరువత్ కృష్ణా విశాఖపట్టణము గంజా ము మండలములనుండి వచ్చినవారితో కలసి మొత్తము 500 మంది ప్రతినిధులువచ్చిరి. రాజప్రతినిధి ఇండియామంత్రిగార్లకు చెన్నపురిరాష్ట్రమునకు స్వాగతి మొసంగుటకును యుద్ధము త్వరగా ముగియవట్టును జాప్తిచక్రవర్తి మిత్రమండలివారికి విజయము కలుగునట్లును కోరుటకును ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యముతో కూడిన కాంగ్రెసు-లీగు విధానము నామోదించుటకును వచ్చియున్న ఉత్తర సర్కారులకు నా కానిర్వాణమునందును నాకా సంచారమునందును ప్రత్యేక శిక్ష నొసంగి నాటికలు స్త్రీయును ఆంధ్రీకరించి ప్రాథమిక పాఠశాలలో పఠనీయ గ్రంథములుగ నేర్పరచుటకు దొరతనము వారిని కోరుటకును 6-వ ఏను మొదలు 18-వ ఏను వరకును ప్రాథమిక విద్యను నిర్బంధముగ నెసరించుచు అవసరమైన ఫలములందు అగ్నికుల క్షత్రియులకు ప్రత్యేక పాఠశాలలను లోకలుబోద్ధులను మ్యూనిసిపాలిటీలును ఏర్పరచునట్లును కోరుటకును ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్వాణమును కోరుటకును అదవుల నిబంధనల కార్యమును తగ్గింప దొరతనమువారిని కోరుట తీర్మానింపబడినది.

మోటారు బండి ప్రమాదము: —కలకత్తాలో హేరింగు టన్ వీధి వాస్తవ్యులగు స్త్రీవెన్నుగారు గత గురువారమున తమ మోటారుబండితో చౌరంగికోడ్డుగుండ బోవుచుండిరి. వారు యునైటెడు సర్కిసు క్లబ్ యొద్దకు బోవునపుటికి ఒక జిల్లాబండివాడు తన జిల్లాబస్ క్లబ్ ఆవరణలోనికి దోలుక పోవు నుద్దేశముతో కోడ్డు కడ్డముగ తన బండిని తోలెను. బండిని ఆపించుకొనుటకు స్త్రీవెన్నుగారు ఆకస్మికముగ ఎడమకు తమ బండిని త్రిప్పిరి. నిలబడి వింతను చూచుచుండిన ఒక కూలివానివై నుండి మోటారు పోయెను. వా దాస్సు త్రికి తీసికొని పోబడుచు దారిలో నేర్పవృత్తిచెందెను.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతుకు ప్రతిపక్షము)

ఇంకా...

యొద్దానంతరపు వాణిజ్యము.

ఆంగ్లసామ్రాజ్యపు భావిపద్ధతి.

లండను, డిసెంబరు 13:—రష్యా, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ రాష్ట్రములతో ద్వైపిందాడేపు వర్తకమునుగూర్చి, ఆర్థిక సమాజము వారిచేయుచున్న సాద్యము (ఇండియన్ ట్రేడు కమిషన్) గారవస్యపించి. యుద్ధమునకు పూర్వము హిందూదేశపు వర్తకములో సంగోరుభాగము జర్మనీదేశపుచేతికి మైయుండెను. హిందూదేశపు సామగ్రిని నానాటికి రష్యావారికి విశేషముగ నావశ్యకమగుచున్నది. హిందూదేశములతో వర్తకమును పెంపొందింప రష్యావారనేకు లాలోచించుచుండెదని చెప్పుచు సాద్యముగూర్చు నావక, ఛార్జీలు మున్నగు వాటిని గూర్చి ప్రసంగించు దొడగిరి. లండను, హాల్లు నగరముల కంటే హంబర్గ్ లో సుకు నెక్కించిన యెడల చాల చక్క నుండెను. హిందూదేశముననుండి హంబర్గ్ మాధ్యమమున సరకుల బంపుట యుక్తము. ఫ్రాన్సుకు చేరిన సరకులు మంచివిగాక యున్నవని యిటీవల ఫ్రాన్సువారు ఫిగ్యారుచేసిరి. గనుక హిందూదేశముననుండి మంచినరకు ఫ్రాన్సునకు చేరునట్లు శ్రద్ధవీసికొనవలయును. తన వర్తకమును నరకు నిలుపుకొన జర్మనీవారి కిటలియందు యత్నించుచు గాని మున్నగు హిందూదేశపు సరకు విస్తారముగ ఇటలియందు చెల్లుచున్నది. వైమాను దేశముల యందును, ఆంగ్ల రాష్ట్రపు తూర్పున కొలతపాత్రలు ఖండింపబడినవి. హిందూదేశముననుండి ఎగుమతియైన సరకుభ్రమగు నదిగ నుండవలయును. దగాయిందే పొడవని సాద్యముగూర్చు రుస్యపించిరి.

సరకు విలింగుటన్న ప్రభువధ్యక్షుడై యుండి తన యధిస్థానములను వెలువరించెను. యొద్దానంతరమున వాణిజ్యమున దొరతనమునావలంబించు రాజ్యాంగవిధానము దారమైయుండును గాని సామ్రాజ్య తేజమున కావశ్యకమగు వస్తువులు మన సామ్రాజ్యముననే తేజురగుచుండవలయును. శత్రువులపై వీటినిమిత్ర మధారపడి యుండగూడదు. జర్మనీయుల వర్తక పరిశ్రమలకు మన దేశములయందలి అపకృష్టదార్ధము మూలాధారమై యుండగూడదని విలింగుటన్న ప్రభువు జెప్పెను.

మిత్రమండలివారి నావికాసంఘము.

లండను, డిసెంబరు 15:—అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి. మిత్రమండలివారి నావికాదళముల నన్నిటి నశ్యంత వికాసశక్తి మన నుపయోగించు ఏర్పాటుల గావించు నిమిత్తమున, యుద్ధసంబంధములకు వైవికావస్కందముల శేషము నిమిత్త మంతిద్ధాతీయ నావికాసంఘమునొకదాని నెలకొల్పి తీర్మానింపబడినది. సంఘమువారు నావికాసంఘస్థితిని జాగ్రూకతతో పరిశీలించి ఆయాదొరతనములవారు చితితీర్మానముల గావించుటకు తగిన సలహాల నొసగెదరు. ఇదివరకు సర్వసేనానులకు దొరతనమువారికినుండు సంబంధములందు గాని, ఆయాఅధికారులు చేయవలచు కొనిన అవస్కందములందుగాని ఇందువలన నెట్టిమాన్యును గలుగదు. ఈ సంఘమునందు ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు, బ్రిటను ల నావికా మంత్రులును, నావికాధికులును ప్రతినిధులుగ నుండురు ఈ సభవారు సాధారణముగ యూరపులో సమావేశమగుచు గావున బహుశ ఆమెరికాల నావికా సేనానులు ప్రతినిధులుగ వారి వారి ఉద్యోగముల సభలకు వచ్చెదరు. తగిన సమాచారమును తెలుపు నిమిత్తము సంఘమువానికి కాశ్యత కార్యదర్శి యుండురు.

లండను, డిసెంబరు 16:—నావికాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఒక బ్రిటిషువిమాన ముచుగురు వైసిరులతో 11 వ తేదీని జరుగునపు నిమిత్తము తూర్పుతీరము ననుశరించిపోయెను. ఇంతవరకు తిరిగిరాలేదు. ఉత్తర సముద్రము నందలి దక్షిణభాగమున దాని శత్రువుల కాకావిమానము ధ్వంసము చేసినట్లుల సమాచారమున్నది. అట్టి విమాన మింకొకటి ఇంగ్లాండ్ నేనియో “యనకతక” వచ్చి నందువలన 12 వ తేదీని హాల్లులో దిగవలసిన దాయెను.

మిత్రమండలి అంతర్జాతీయసంఘము.

లండను, డిసెంబరు 16:—అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి. యుద్ధకార్యములనిమిత్తమంతర్జాతీయ సంఘమొకటి కుదకు ఏర్పరుపబడినది. వారు లండను ప్యారిసు నగరములందు సభల జరుపుచుండురు ప్రస్తుత మిప్పు డాలోచించునది ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు మిత్రమండలివారి కేమేమి కొనవలసి యున్నదియు నాయవసరములను ఆలోచింతురు. సంఘము వారు ముందుగా కొన్ని సలహాలను చేయుదురు. కడపటి తీర్మానము వాసింగ్టనులో చేయబడును.

విమానదళాభివృద్ధి.

లండను, డిసెంబరు 15:—యుద్ధకార్యములకును కాంతి సమయములకుండును గూడ నుపయుక్తమై యుండుటకు గాను విమాన నిర్మాణము విరివిగ జరుగుచున్నది. తపాలు కొనిపోవుట మున్నగు కార్యములక్రింద నచిరకాలముననే ఆంగ్ల విమానము లేర్పడవచ్చును. ఒకటి రెండు సంవత్సరములలో విమానములలో ప్రయాణము జరుపుట కవకాశము గలుగు నట్లున్నది.

తేయాకు అమ్మకము.

ధరలు తగ్గుట

లండను, డిసెంబరు 14:—హిందూదేశపు తేయాకు విక్రయము నిన్నటి దినమున జరిగెను. మొదటిరకపు తేయాకు ధర పౌను 1-కి 2-పి 4-పెన్సులనుండి 1-పి 11-పెన్సు లయ్యెను. ముందు సంవత్సర ప్రారంభమున ధరలుతగ్గిపోవునని వర్తకుల భయమందు చుండెరి.

లండను, డిసెంబరు 16:—నావికాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—12 వ తేదీనాటి రాత్రి బ్రిటిషువారి విధ్వంసకనాక యొకటి ముంచివేయబడినది. ఇద్దరు మనుష్యులు కనిపించుచున్నారు.

జనరలు లేండివెంటరుగారికి కె. సి. బి. బిరుద మొసగు బడినది అధికారులు ప్రకటించిరి.

జనరలు విల్లెంబీగారికి జి. సి. ఎం. జి. బిరుద మొసగు బడినది.

ప్రాస్తు

కేబ్రాయిరంగము శాంతముగనుండుట.

లండను, డిసెంబరు 15:—బ్రిటిషువారి ప్రధానశిబిరము వద్దనున్న రైటుగారి విశేషభు డిట్లు తంతి నంపుచున్నాడు. కేబ్రాయి రంగమింకను నెమ్మదిగ నే యున్నది. వాయుభారము తీవ్రయద్ధమున కినుకూలముగ నే యున్నది. తూర్పు రంగమునుండి జర్మనుదళముల నశ్యశక్తిముగ పశ్చిమరంగమునకు దిసికొని వచ్చుటనుగూర్చి అతడిట్లువ్రాయుచున్నాడు (1) చాల లయునుండి తూర్పురంగమునకు వచ్చి వైసిరుల సంపకున్నారు. (2) వారు తూర్పురంగమునుండి అనేకదళములను పశ్చిమరంగమున కంపుచున్నారు. (3) యుద్ధములేకుండుటవలనను, సాభ్రాత్యత్వమువలనను వారి యుద్ధశక్తి తగ్గిపోయెను. ఈ కారణములచే తూర్పురంగము నుండి విశేషముగ వైసిరులు వత్తురనుమాత్రమున వారి సామర్థ్యమంత యధికముగ నుండగలదాయని సంశయమగుచున్నది.

“రుష్యులు సుధిచేసి కొనుటవలన గలుగు స్థితి యొక్క నష్టముల కిగ్గించి చెప్పవలసిన నాశోకకాదు. అయినను జర్మను వెంటిటి మండలముల నొనరించిననుగూడ మనవైశ్యములు వారి నోడింపకలగు నా నయ్యక మింకుకయు చలింప లేదు. పోర్టుగోయకువద్ద శత్రువులకొంచెము విజయము నొందగలిగిన వారు విశేషముగ ఫిరంగుల నొకచోతేర్చి ప్రబల సన్నాహముల నొనరించుటవలన గలువ గలిగిరి.

లండను, డిసెంబరు 16:—జనరలు హేగుగా ిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. కేబ్రాయికి దక్షిణమున రాత్రి మేము నొక ముందీల్లివలను మరభిరంగులను బట్టుకొనిరి.

జర్మను ఫిరంగిదళముల లత్యధికనష్టము.

లండను, డిసెంబరు 15:—పరామరంగమందున్న డెయో

తీక్రానికలు పత్రికావిశేషభు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—అక్టోబరు 4 వ తేదీని జర్మను ముఖ్యసేనానిచే జనరలు లూడెండాల్సగారి సంతకముతో రష్యాప్రకటన మొకటి అంపబడియెను. అందు జర్మనుల ఫిరంగిదళమునకు విశేషనష్టము గలిగినట్లుల జేర్పొనబడినది. మన అవస్కందనసమయమున నొక్కమాసములలో జర్మనులు 870 పెద్దఫిరంగులను 585 ఫిరంగులను గోల్పోయిరి. ఇది వరకుండు ఫిరంగులను పూర్తి జేయు నిమిత్తము శివతుల చొప్పున చెడిన ఫిరంగుల బాగుచేయుటకే జర్మను కార్మికుల కాలమంతయు వ్యయమయ్యెను. నగియు నీ నివేదనమువలన మిత్రమండలివారి ప్రతికారశక్తియులసామర్థ్య మెంత యధికముగ నున్నదియు వినిత మయ్యెను. జర్మనుల తుపాకులు 1,450 యుద్ధమున పని చేయకుండులాగున చేయబడినవి. అందు 655 వాడుకవలన శిథిల భూతి ము ల యుచెడినవి. రిక్కిన 800 ను మిత్రమండలివారి ముట్టడులవలన చెడినవి. జనరలు లూడెండాల్సగారిట్లు చెప్పుచున్నారు:—ఈసంఖ్యలనుబట్టి శత్రువుల ప్రతియుద్ధములవలన మన ఫిరంగులకు చాల నష్టము గలుగుచున్నట్లు విదితమగుచున్నది. ఈఫిరంగుల నష్టము ఫిరంగియుద్ధ నష్టములంతోక భాగము. మందుగుండు సామగ్రినష్టము, వైసిరనష్టము, యుద్ధోత్సాహము తగ్గుట ఇవన్నియు నధున పక్షము తత్తుల్యములుగ నైన బరిగణింప దగును.

వైమానుకుల సాహసము.

లండను, డిసెంబరు 16:—ఫిట్టుమాన్యుల హేగుగా రిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—వైల్సు స్విస్లిలాను పశ్చిమమున నొక ముట్టడి తొలగగొట్టి లివాక్వెర కుత్తర భాగమున బాంబులు వేయవచ్చిన వైరి దళముల తొలగగొట్టితిమి. ఏవైయనునకు తూర్పున నుండు మాస్టానమును విరివి పరచుకొని ఆరెంటురీసునకు దక్షిణమున వైరులకరిమివేసితిమి. స్కార్పులాంజి మార్కుల కుత్తర భాగముల యందు శతఫిన్సి యుద్ధము జరిగెను. లిలి వైర్పులిభాగమున మావైమానుకులు కందకములు మున్నగు శత్రుసానులపై బాంబులను వేసిరి. శత్రువిమానదళము లూరకయొండలేదు. మావిమానములు తొమ్మిదిగాన వచ్చుటలేదు. వైరివిమానము లైదుధ్వంసమైనవి.

శతఫిన్సి సమరము.

లండను, డిసెంబరు 17:—రంగము సంధంతటకు శతఫిన్సి యుద్ధము, సంభవమయ్యెను. బోయిడికారియర్పు ఉత్తర భాగమున నీయుద్ధ మతి తీవ్రముగ నుండెనని పరామ వారు ప్రకటించిరి.

శత్రువులు పరాజయమొందుట.

లండను, డిసెంబరు 16:—నేటి సాయంకాలము పరామవారిల ప్రకటించిరి:—ఎయిస్ ఓయిజీల నదుల మధ్యమమునను, మ్యాజునది యెడమభాగమున ముఖ్యముగ లెస్సాత్రె డిట్లు ముఖ్యభాగమునను అన్యోన్య ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను. కార్మి లెట్టుశిఖరమునకు పశ్చిమమున చాంపేయులలో శత్రువులు ఎదిరింపంగా వారు తిరిమి వేయబడిరి. జర్మను విమానములు 5 నేలగూల్చబడియెను. మరిమాడు పిండిచేయబడినవి.

బ్రిటిషువారి విజయము

లండను, డిసెంబరు 16:—బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—బుల్లికోరునకు తూర్పు తటమున శత్రువు తెదిరింపగా మేము వారిని తిరిమివైచితిమి. నేటి సాయంకాలము బుల్లికోరున కుత్తర తటమున మేము విజయవంతముగ వాడి మొనరించి శత్రువైసిరుల ననేవల బట్టుకొంటిమి. పోర్టుగిను వారు మరియొకచోట కావలి యుద్ధమున కొంతమందిని పట్టుకొనిరి. పోర్టుహోలూకు సమీపమున జరిగిన యుద్ధములన నేమియు మార్పు గలుగ లేదు. పోర్టుగోర్డు, నైస్క్వియోరుకు సమీపమునను, గేబెల్లితెన్నల మధ్యను, వ్రెస్కోయండెయి తీ వద్దను శత్రులు విశేషముగ ఫిరంగులను గాల్చిరి.

లండను, డిసెంబరు 16:—చామివనమున జర్మను తెదిరింపగా వారు తిరిమి వేయబడినారు శత్రువైసిరులు పరామ ఫిరంగులచే చెల్లాచెరుగు గావించబడినయు పరామవారు నిన్నరాత్రి ప్రకటించిరి.

రుష్యా

జాపానీయులు; వ్లాడివోస్టాకు

లండను, డిశంబరు 15:— డెయిలీ మెయిలు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: జాపానీయులు వ్లాడివోస్టాకు నాక్రమించుట నిజమని యాధికారులు విశేష కార్యాలయమువారి కెట్టి సమాచారమును తెలియలేదు. మిత్రమండలివారి వస్తు సామగ్రి విశేషముగ పెరుగుచుండుటచే గాని కాపాడు నిమిత్తము జాపానువారిట్లు తీర్మానించుట పొసగవచ్చునని తలపబడుచున్నది.

తాత్కాలికపు సంధిపరతులు.

పెట్రోగ్రాదు, డిశంబరు 16:— తాత్కాలికపు సంధి పరతులు గూర్చి రష్యా జర్మను రాష్ట్రములు సమాధానపడిన వని బోల్షివిస్టు వాదాస్థానమువారు ప్రకటించిరి.

వజ్జిమరంగమునకు సేనల సంపరు.

పెట్రోగ్రాదు, డిశంబరు 16:— తూర్పు రంగమున నుండి పశ్చిమరంగమున కిక్ సేన లంపబడనని వైరిప్రతిభలు వాదన మొనర్చిన మాక్సిమిల్స్కు రాయబారి వర్తపు కార్య కర్మ తంత్రివార్త సంపెను. ఆవశ్యకముగ నేర్పాలుల నన్నిటిని శత్రువు లిదివరలో వనే జరిపి యుండుటచే వై వాదన నుంత ప్రాముఖ్యము గాదు.

పెట్రోగ్రాదు; బ్రిటిషు ప్రజలు.

లండను, డిశంబరు 16:— పెట్రోగ్రాదునుండి "మెయిన్" పత్రిక కి ట్లక తంత్రులచేసెను. గ్రేటు బ్రిటనులో కొంతమంది కువ్యునల నుంచి వేయుటచే వారికి ప్రత్యామ్నాయముగ పెట్రోగ్రాదును దుంచివేయుటచేన త్రీలుపురుషులు మొత్తము 150 మంది బ్రిటిషు ప్రజలు మరల బ్రిటనునకు బోవుటకు రాధారిచ్చిట్ల నొసగబడిరి.

మాక్సిమిల్స్కు; శాసనసభ.

లండను, డిశంబరు 16:— బోల్షెవిస్టుల పెట్రోగ్రాదు తంత్రివార్తాసంఘమువారి ట్లు తెలియబరచుచున్నారు. మాక్సిమిల్స్కు కుమారులముగ నుండువార లసంఖ్యాకులుగ 12 వ, 5 వ నై న్యులనుండియు ఫస్టు లై న్యుల నుండియు శాసనసభ కెన్నకొనబడిరి.

కేలడీను, పోటోస్కోగారలు పట్టుబడుట

లండను, డిశంబరు 16:— వై సంఘమువారి ట్లు తెలియ జరచుచున్నారు:— రోస్టాపు, నాకిచ్చేవాను, బాగాను రాగు లు విప్లవకరమైనవల స్వాధీనమున నున్నవి. జనరలు కేలడీను, పోటోస్కోగారలు ఉద్యోగీయవర్గసహితముగ పట్టుకొనబడిరి. రోస్టాపు మేయరుగారిని కేలడీనుగారు నోనో ట్లెరు కాన్సు నకు వచ్చి సైనికావస్థానములసంగతిని తేల్చింపగలిగిరి.

లండను, డిశంబరు 17:— జారు గార తప్పించుకొని రను వార్త విశేషముగ వ్యాపించినది. కాని ఆమాట నిజమని యాధికారులపడలేదు.

రుష్యా తాత్కాలికసంధి రాయబారములు.

లండను, డిశంబరు 16:— జర్మను లిట్లు ప్రకటించు చున్నారు:— తాత్కాలిక రాయబారపు కాలము నింకను పొడిగింప గోరుచు రుష్యా ప్రతినిధిసంఘమువారు మరల 12 వ తేదీని ప్రెస్టువిటోలిస్కున కేగిరి.

హాలండు

జర్మనుల వాయువార్తా సంస్థాపనము.

హేగు, డిశంబరు 12:— హాలండు డచ్చి ఇండిలకు వాయువార్తల వచ్చుచు బోవుచుండువట్టి యేర్పాటుల గా విందుకుల దొరతనమువారు 50 లక్ష ఫ్లోకినులను ఆప్య అడిగిరి. బెర్లినునందలి తెలివితేలు కంపెనీవారి పనిని చేయబూను కొనిరి. వాయువార్తల ప్రతిగ్రహించు యేర్పాటులు మాడు మానుములలో పూర్తి కాగలవు ఇటునుండి వార్తల నంపు యేర్పాటులు పూర్తియగుటకు 18 మాసములు పట్టున.

లండను, డిశంబరు 15:— ఆంధ్ర మునుండి యిట్లు తంత్రి వచ్చుచున్నది. యుక్తబిటు సమీపమున బ్రిటిషు నాకా విమానము క్రిందికి దిగెను. ఆచట దిగిన అయుదుగురు సైనికు లును నిర్బంధింపబడుదురు.

ఇటలీ

ప్రతిముట్టసియందు ఇటాలియనుల జయము.

లండను, డిశంబరు 17:— ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించిరి:— త్రెంటోనేవులకు నడుమనుసంక్రామము విరామములేక శుక్ర వారము నాడంతయు సాగెనుగాని యుద్ధతీవ్రత హెచ్చలేదు. మరునాడు శత్రువులు కొక డెల్లా బెరట్టా ప్రదేశమున ముందు నకుబోవ యత్నించిరి. ప్రతిముట్టడి యొప్పువారిని వెనుకకు గొట్టితిమి.

నెస్సిను నగరరక్షణము

లండను, డిశంబరు 18:— ఇటలీయందు పరాసువారి సేనలతోడనున్న రైటరు విశేషుడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— నెస్సిను నగర సంగరక్షణము నాకాడేశములవలననే జరుగవలసియున్నది. ఆస్ట్రియా సేనలు ముందునకు రాకుండ జేయుటకై ఎయ్యార్ల నైపునగులకు నడుమనుండు ప్రదేశము నీటియందు మొనర్పబడినది. శత్రువు లీ నీటిని చాటజాలరు. ఎత్తుగతున్న రోడ్డు కొన్ని సేరిగ్గుచుండుటకై తక్కిన నన్నియు నీటిలో యునిగియున్నవి. సేరిగ్గుచుండుటకై కొన్ని ఇటలీవారి యధీనమునను, మరికొన్ని ఆస్ట్రియనుల స్వాధీనమున ను ఉన్నవి. ఒండొరుల గృహముల దగ్గ మొనర్ప సుభయులును యత్నించుచుండిరి. ఇటలీవారి కీరంగమున శత్రుస్థితిగలములు విస్తారముగనున్నవి. ఆస్ట్రియనులకంటె ఇటలీవారి ఉచ్చదశ యందున్నారు. నీటిపై తేలునట్టి శత్రువు లిటలీవారికి కలవు. పడవ వంతెనలు మున్నగువాటిని నిర్మించుకొనుటకు వీలులేకుండ నీ ఫీరంగులు వైరుల కవరోధముగ నున్నవి.

పారులు వెడలుట

పురమునందలి విగ్రహములపై యిటు కలనర్చి మరగు పరచిరి. ఇనుక బస్తాలతో ప్రాచీనమగు భవనముల సంగరక్షించుచున్నారు. విమానపు బాంబులవలన నింతవరకు విశేషమగు నష్టము కలుగలేదు. పావులన్నియు మాయమడియున్నవి. పురమున పడవ లాకుచుండుటలేదు. పెర్సిను నగర పారులు 150000 మంది యందుకు వర్తమానమున నట వెయ్యిచుండి మాత్ర మున్నారు.

ఇటాలియనుల శత్రుయుద్ధనౌకలపై దాడి వెడలుట.

లండను, డిశంబరు 16:— రోమునుండి యిట్లు తంత్రి వచ్చుచున్నది:— బ్రిటీషీవిడ నౌకరించిన దాడివివరములు మరికొన్ని తెలియవచ్చినవి. రాత్రి సమయమున రెండు యుద్ధ నౌకలు 8 గొలుసులను త్రెంపివైచి నాకాక్రయమునకు బోవు మార్గమధ్యమున నున్న మందుగులను ప్రక్కకు ద్రోసివైచిన పిమ్మట వాటిలో నొకటి "వియను" యుద్ధనౌకదరికిని మరియొకటి మరియొక యుద్ధనౌక ప్రక్కకును తేరినవి. ఆస్ట్రియను యుద్ధనౌకల ప్రక్కలను వలలు తేమండుట నెఱిగి అవి ఆరెండింటిని దాకినవి. "వియను" యుద్ధనౌక ఏడు నిమిషము లలో ముంచివేయబడెను. రెండవ యుద్ధనౌక కెంతవత్తుము గలిగియుండియు తెలియదు.

ఇటాలియనులు విజయవంతముగ

ప్రతియుద్ధము నొనరించుట.

లండను, డిశంబరు 16:— ఇటాలియనులిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. బ్రేటాపయేనీలకు మధ్యకు భయంకరముగయుద్ధ ముజరిగెను. నిన్నటిసాయంకాలము శత్రువులొక్క మారుగ మమ్మెరించిరి. అయిన శత్రువులను మేము రెండుమారులు ప్రతియుద్ధముల నొనరించి మాంటిసెర్రి కా లిఖరమున తేరితిమి. కోల్కాప్రెలివిడను, కోల్డెల్లా బెరెట్టాకు దక్షిణ తటమునను శత్రువులు భయంకరముగ మీదికేతెంచిరి. అయిన మేము ప్రతియుద్ధము నొనరించి వారిని పూర్తిగ ననేక నష్టములలో తరిమివైచితిమి. శత్రువులు కోల్కాప్రెలివీ తేరిరి. కొంచెము నెమక భాగమున మేము మాథలములను గట్టిగ నిలపుకొంటిమి. మాంటిస్కాలోలో ముఖ్యప్రదేశమును శత్రువులు రెండుమారు తెదిరింపగా రెండుమారులను వారు తరిమి వేయబడిరి.

ఈడెపు

పేల్వెనున ఆంగ్లనై న్యములు.

లండను, డిశంబరు 15:— జెరూసలేము ఈశాన్యభాగమున ఆంగ్లేయులు తమపం క్తిని విరివిపరచుకొని రని ప్రకటించబడెను.

అమెరికా

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు కట్టెలు.

వాషింగ్టను, డిశంబరు 14:— కట్టెల పరిపాలనాధికారులు వారములో కొన్ని దినములందు రాత్రి దీపములను తెలిగింపవలదని శాసించిరి. బొగ్గును మితముగ కృషిచేయుచు నిమిత్తము యిట్టి శాసనము గావింపబడెను. అనవసరముగ కట్టెలనుగాని, బొగ్గునుగాని ఈ మొదలగువాని వెచ్చింపరాదని గూడ శాసించిరి.

అమెరికనుల సన్నాహము.

లండను, డిశంబరు 18:— యుద్ధము నిమిత్తము అమెరికావారు సైనికులను చేర్చుట మొదలుగాగల సన్నాహముల నత్యుద్బుధముగ జేయుచున్నారు. సైనికులకు శిక్ష నొసగుట తగిన సామగ్రి సేవగూర్చుట అంతయు నత్యంతవేగమున జరిగింపబడుచున్నది. క్రొత్త నై న్యులు తగినీటి పెరుగ్గొన వలయునని జర్మను లొనరించు ప్రయత్నముల వలన వారి కేమియు నష్టముండదు. జలాంతగ్గాములు బాగుగనేర్చినవి. సంధి రాయబారముల జరుపుటకు వుంచి స్థితి యుండుట వలయునను ఉద్దేశముతో జర్మను లత్యధిక ప్రయత్నముల నొనరించుచున్నట్లు లున్నది. జనుల కిచ్చు శిక్షములు తగ్గివుండుట కలనను, ఆహారము వారికి చిక్కకుండుట వలనను, సైనిక విజయములను గూర్చి వారాశించిన రీతిని ఫలితములు గన్పించుకుండుట వలనను ప్రజలకు జర్మను నివిలు అధికారులపై గల నమ్మక మతివేగముగ సంకరించుచున్నది.

ఆంగ్లేయుల పురోగమము

లండను, డిశంబరు 16:— పేల్వెనునుండి యిట్లు తెలియ జేయబడుచున్నది. ఎడమప్రక్కను మధ్యభాగమునను మా నై న్యులు ముందునకు బోయిరి. శత్రువులు మా నై న్యుల నెదిరింప లేదు. కిబ్బియ, కిబానెబు, కెల్వోర్నాటుల నాక్రమించి, ఎల్లీరా కెయరుగ నుండు పర్వతపం క్తిని స్వాధీనపరచుకొంటిమి. బార్డను ముఖద్వారమున నుండు హెటూరు పడవ రాలలు, సైనికులపై మా విమానములు 56 బాంబులనువేసినవి. పర్వతసానము లుత్కృష్టముగ నుండెను.

చీనా

చీనాస్థితి.

టియంట్సిను, డిశంబరు 15:— డెయిలీ మెయిలునకిట్లా క సంక్షేపమున చెప్పెను. చీనావారి దళములకు తెంటునే హాన్సు న కంపుటవలన కొంతవరకు అల్లరి తగ్గినది.

పోర్చుగలు

లిస్బును, డిశంబరు 18:— ఇదివరలో ప్రెసిడెంటుగా నున్న మెకేడోగారు ప్రవాసశిక్ష విధింపబడిరి. ఎంతవరకుండ వలయునదియు నిర్ణయింపబడలేదు.

జర్మనీ

జర్మనీ; బ్రిటిషువారి హెచ్చరిక.

లండను, డిశంబరు 16:— యుద్ధానంతరము మదుక పరార్థములు తమకెక్కడ చిక్కకుండ చేయబడునో యని జర్మనులు విశేషముగ వెజహించుచున్నారు. అందునిమిత్తము జర్మనీ విదేశములను ముఖ్యముగ ఇంగ్లండును ఆధారముగ జూచుకొనుచున్న సంగతి సంగీకరించుచున్నది.

బర్మి

తురుష్కులు; ప్రత్యేకసంధి.

లండను, డిశంబరు 14:— "డెయిలీ మెయిలు" నకు వాషింగ్టను నుండి ఇట్లు తంత్రులచేసెను.— బెర్లిన్ వద్ద తురుష్కు బండిలను మార్చుటకు గూర్చి మాట్లాడవచ్చిన తురుష్కుప్రతినిధి ముఖతారు బేగారు ప్రత్యేక సంధిరాయబారముల జరుపు నిమిత్త మధికార మీయవలసినదని కన్స్టాంటినుపోలు అధికారులను గోరిరని తెలియుచున్నది.

మేయెస్టో మిలిటరీ ఎక్స్కాంట్సు నూపరి కెండ్లెము జె. మిస్త్రిగారి భార్య నొక మదరాసు నంట్రట్టి ఈర్వట్టి చేత చంపవేసెననియు వాని నేరమును న్యాయాధికారులు విచారించుచుండినయు చెప్పియుంటిమి. విచారణ పూర్తిమొనపిమ్మట న్యాయాధికారి వాని నేరమును స్థిరపరచి మరణశిక్షను విధించెను.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

ఆంధ్ర మహాసభ.

చన్నరాజధాని (బ్రాహ్మణేతర) సంఘము, కేసలము బ్రాహ్మణప్రోత్సాహిని, వెళ్ళులదేవలు లోకమునకు చెల్లియించింది. ఈవిషయమై యింకను అనుమానముతో నుట్టూ తాళుగుచుండునా రీ నూత్న విషయము జక్కగ విమర్శా దృష్టితో బరికించుట మిక్కిలియవసరమును సూచించుచున్నాము. చన్నపురి రాజధాని (బ్రాహ్మణేతర) సంఘము వారి వేడికోలుప్రతిము స్వీకరింపబడనిదో దమ వేడికోలుప్రతిము నుపసంహరించుకొందు మని మహాజన సభవారు, చన్నపురి కాంగ్రెస్ కమిటీవారు దౌరతనమువారిని బెదిరించిరి. కాకలా మేమి? ఈ సంఘము వారిచే బ్రతిష్ఠింపబడుటయే నూల కారణము; దానికన్న వేలుకారణము కందు కాగడలువేసి వెతకినను కన్పింపదు. ఈమహాజనసభవారు, ఈ కాంగ్రెస్ కమిటీవారు, నిరాకరింపబడిన తక్కిన సంఘములవారియెడ నిట్టి యభిమానము నేల చూపరాదు? నిరాకరింపబడిన సంఘముల వారందఱు “కాంగ్రెసున కనుకూలురు” అని, యీ నెల 15-వ తేదీని వెలువడిన “ఆంధ్రప్రతి” అతి విస్తృతముగఁ బ్రకటించి నదియే; ఈసంఘములవారు చేసికొనిన పాతకమేమి? దీనిని పట్టి యేమి చేయుచున్నది? చన్నపురి రాజధాని (బ్రాహ్మణేతర) సంఘము బ్రాహ్మణులచే స్థాపింపబడినట్లు విస్తృతముగఁ జేయుచున్నది. కాంగ్రెస్ కమిటీలో సభ్యులలోఁ దొందరి తొమ్మిది పాళ్లవారు బ్రాహ్మణులే యని, 15-వ తేదీ “న్యాయుండియా” పత్రిక స్పష్టముగఁ బలికినది. ఈస్థితిలోఁ దత్సంఘము బ్రాహ్మణప్రోత్సాహమును కేరసు సంకీర్ణింపఁగని, నిరాటంకముగఁ జెప్పఁగలము.

నిన్న జరిగిన మహాజనసభవారి యసాధారణ ప్రత్యేక సభలో జరిగిన చిత్రముం గనఁడు. ఈయసాధారణసభ కసాధారణప్రజ్ఞాభి యని తిన్నగి|| వారులేదే బాగదలమనుండు వాసంతికాంబయే యధిష్ఠానదేశమయై యుండెను. చన్నరాజధాని సంఘమువారి విసతిపత్ర మంగీరింపబడనియెడల, మహాజనసభవారి విసతిపత్రము నుపసంహరించుకొనకలయును అని యుపసాదింపబడిన తీర్మానము నిరాక్షేపముగ అంగీకరింపబడెనే; ఆంధ్రమహాజన సంఘమువారి విసతి నిరాకరింపబడుచో నట్లే నేయవలసియుండునని యుపసాదింపబడిన తీర్మానము త్రోసివేయబడినది; ఆంధ్రమహాజనసంఘమువారి విసతి యంగీకరింపబడనిదోఁ దమ విసతి యుపసంహరింపఁ బడవలయునన్న మహాజన సభాసభ్యులు 18 గురు; నలదన్న సభ్యులు 22 ద్వరు; నలుగురి సభ్యులవలన నీ తీర్మానము గూబ యొద్దనుండి తేలిపోయినది. అటుపత్రములయందే ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము నిమిత్తము భూమ్యాకాశముల నెక్కుటిసేయుచున్న యాయాంధ్రమహాజనసంఘము చన్నపురి రాజధానిసంఘముకంటెఁ జెడిపోయినదియో? ఈ యాంధ్రసంఘమువారు, కాంగ్రెసు స్క్రీమును, హోంరూల్ స్క్రీమును, 19 గురు సా|| కా||ని||స|| సభ్యుల స్క్రీమును మనసారాఁ గాంక్షించియున్నారే? కాంగ్రెసు కమిటీవారు వీరిమాట యెత్తుకొన సేరదు. వీరి నిట్టి చిన్నచూపు చూచుట పాడియా? వీరివిషయము తీర్మానమొకటి చేసినంతమాత్రమునఁ బ్రకాంతమునకు భంగము కలుగునా?

(ఆంధ్రప్రకాశక.)

ఆంధ్రసభాసంఘ విజ్ఞప్తి.

విజ్ఞప్తులను సమర్పింపవలసిన సంఘములనుండి చన్నరాజధాని సంఘమును తీసివేసి, మానవకాలికలొకరు వ్రాసినట్లు ఆ సంఘమునకు పలుకుబడిగల బ్రాహ్మణులు (అధికారులు ననఁగలరు) సహాయముగ వచ్చువారు గలరు. వారి సహాయమువలన, ఆ సంఘపు విజ్ఞప్తి నందికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించరని అప్యయ లేదు. ఈ విషయమున గవర్నరు జనరలుగారుగాని కౌంటుగారుగాని ఎవ్వరైన తెలివితో ప్రవర్తించక పోయినను, ఈ సలహానకు మే మంతగా విచారించుటలేదు. ఈ సందర్భమున ఆంధ్రసభా విజ్ఞప్తి ఎట్లు అదరింపబడినదియు తేల్చక చూచునను నకు దట్టము. రాజప్రతినిధి మాంఛేగు గార్లకు తెలియదగినంత ప్రాముఖ్యము చన్నరాజధాని సంఘమునకు కున్నచో, ఇంకను పురాతనమై ఇంకను నలుగురు బడి గలిగిన ఆంధ్రసభ కిట్టి యవకాశమేల యవ్వలవేదో మాకువోచున్నది. చన్నపురిలోని బ్రాహ్మణ ప్రతికూలు, బ్రాహ్మణ ఉద్యమకారకులు నగువారు ఈసభ

పాకులను లక్ష్య పెట్ట కుండుటచేత నా యిట్లు జరుగుట. చన్నరాజధాని సంఘపువేరు విజ్ఞప్తులను సంఘముల బాలి తాలో లేకుండినందున, బ్రాహ్మణప్రతికూలు యు జక్కసారి గొల్లును నెను. “హిందూ” “న్యాయుండియా” పత్రికలతికరింపు లగు వ్యాసముల వ్రాసెను. చన్నపురి లోని బాలి తాలి య సంఘము తగవున జకరు రాజప్రతినిధి, మాంఛేగు గార్లకు నిహిమ్మరించెదమనియు భయపెట్టిరి. చన్నరాజధాని సంఘమునెడ అంత అభిమానముగల ఈబ్రాహ్మణ ప్రతికూలు, బ్రాహ్మణ ఆందోళనాపరులను, బ్రాహ్మణ ఉన్నతోద్యోగులను ఆంధ్రసభా సంఘమునెడ ఎందుల కభిమానము లేకుండిరి. దీనినిబట్టి సజ్జాపాతము లేక చూచువారికట్టి యభిప్రాయము గలుగును. చన్నపురిలోని బ్రాహ్మణ స్వరాజ్యవాదులే చన్నరాజధాని సంఘమునకు కారకులు గాన ఆసంఘమునెడల వారికోవిధమున పుట్టి వాత్సల్యము గలవని తప్పక తోచును. ఇట్టి తంత్రములు వాస్తవమున కప్పిపుచ్చుటలవు. ఏదియెట్లున్నను, ఒకదాని కమితానందము కలుగుచున్నది. ఈ ఆందోళనమును ఈ ఆంధ్రసభాసభ్యులకు ప్రతిఫలముగ రాజధానిసంఘమునకు గలిగిన సన్మానమును, ఈ రాజధాని సంఘము చన్నపురిలోని స్వరాజ్య సంస్థాపనవలన గలిగినది అందజేసి చాటుగలవు. ఇప్పుటికి బహుశః చన్నపురిలో స్వరాజ్యవాదులగు బ్రాహ్మణులు తమతో నెంత మిత్రత్వము నొంది ఎట్లు వర్తించుచున్నారో వారిప్రవర్తనము తెట్టివో ఆంధ్రసభా వాయకు తెలుంగగలరు.

(జట్టిసు ప్రతిక)

(-0-)

స్థానిక చార్తరులు

(-0-)

ఆంధ్రమహాసభా ప్రతినిధులకు

సందర్శనావకాశము.

ఈ నెల 21 వ తేదీ గురువారము నాడు జగలు 10 గంటలకు ఆంధ్రమహాసభా స్థాయి సంఘ ప్రతినిధులు మాంటాగూ గారిని సందర్శించుటకు చెచ్చెట్టి దొరతనము వారు అవకాశమును కలిగించిరిని ఆంధ్రమహాజనములకు విన్నవింప గలుగుట కొరతయు సంతసించు చున్నాము.

క్రాంతికీర్తి:— కీంకరముగారు నిన్నటిదినమున (17-12-17) హైకోర్టునకీలుగ వామోదంపబడిరి.

న్యాయవాదుల విందు (లాడిన్సురు):— ఈనెల 20-వ తేదీని జరుగుట తీర్మానింపబడిన వై విందు ఈనెల 19-వ తేదీనే జరుగుటకు తీర్మానింపబడినది.

పోలీసుకనిస్టేబులు దొంగతనముగా విందులు:— ఉదక మండలములోని రెన్ను బెనెట్టు కంపెనీలో 5 ద్దలు కనిస్టేబులు దొంగతనము గావించినట్లు కేసుచేయబడినది. సబ్ డివిజనులు మేజిస్ట్రేటు గారు కేసు విచారణచేసి కనిస్టేబులను విడుదలచేసిరి.

ఉపన్యాసము:— ఈ నెల 19 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 5¹/₂ గంటలకు సోజినిజేవి గారు లాలీ హులో ‘ఇస్లాము ఆశయములను గూర్చి’ ఉపన్యాసించెదరు. గా|| యాకూబ్ హుస్సేన్ గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. మందిరములలో కొద్దియంతే స్థల ముండుటచే టిక్కెటులేనివారు లోనికి విడుదలచెదరు. టిక్కెట్టు నేడు కార్యదర్శకత్వ (128 మాటుకోడ్లు) వొగతును.

చన్నపురి ఉత్తర భాగ హిందూ బాలికా పాఠశాల, చాకలిపేట:— వైపాఠశాల మొదటి వార్షిక త్సవము 8వ ఆదివారమున పాఠశాల మందిరమున వ్యాసు మూర్తి సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి ఆధిపత్యము క్రింద జనుప్రముగ జరుపబడినది. చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును సభనలంకరించిరి. నందహార్ చరిత్రమందలి కొన్ని కొన్ని ముఖ్యాంశములను పాఠశాలా పోలీసులు బహుచతురతతో ప్రదర్శించిరి. పిచ్చుట అగ్రాసనాధిపతులు బాలి సలకు బహుచతులను పందివెట్టిరి. అనంతరము సభముగ నెను.

స్త్రీల హోమామరూలు లీగు:— 8వ తేదీవారము సాయంకాలము వేపరిలో పాన్వత్తిభవనమున లీగు సభ్యురాండ్రు సమావేశమైరి. లక్ష్మీపతి గారు తెలుగునకు ఉపన్యాసించిరి. లీగు కార్యదర్శినిగాను ప్రవిడమున ఉపన్యాసించిరి. మాంఛేగు గారికిని రాజప్రతినిధి గారికిని స్వాగత మొసగుచును కాంగ్రెసు మిగిలివ లీగులవారి సంస్కరణా విధానములను బలపఱచుచును తీర్మానమును చేయబడెను. సోజినిజేవి గారు లీగువారు తమ పనులను మిక్కిలి పట్టుదలతో గావించుటను గూర్చి హెచ్చరించుచు స్వరాజ్యమున చికచిత్తము, పగన్నరాను రాము పరస్పరసహాయము కలుగునని ఉపన్యాసించిరి. నేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు లీగువారు ఆల్ ఇండియా స్త్రీప్రతినిధి సంఘమువారికి ఘోషణలలో వింకో సగదరు.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:

నిన్నటి దినమున పగళువాకమునందలి మలబార్ మందిరమున నీ సంఘ సభ్యురాండ్రు సోజినిజేవిగారి కాలిధ్య మొసగిరి. చాలమంది సభినులు సభకు వచ్చిరి. వీరిలో పెమ్మలమండికి సోజినిజేవిగారితో నధిక పరిచయము గలదు సోజినిజేవి గారు రాగానే సభ్యురాండ్రు స్వాగత మొసంగిరి. పిచ్చుట డాక్టరు ఎన్. ముద్దులక్ష్మయ్యగారు సన్మానవక్రమాను చదివి సమర్పించిరి. రత్నా బాయి సభికులకు సోగానీస భట్టాపాధ్యాయ కన్యగార్లు మనోహరగీతలను పాడిరి. పిచ్చుట మహారములు సమర్పింపబడెను. పశ్చాత్తములు విరివిగ వరుసబడెను. పిచ్చుట సంభాషణము కొంతకడ జరిగినది. ఈ స్త్రీల కాళాకార్యదర్శి యగు డాక్టరు ముద్దులక్ష్మయ్యగారు చాల ప్రయత్నము సలుపుటచే నీ యాలిధ్యను సమగ్రముగ నెరచేసిరి.

వైకళాశాల ప్రాతవిద్యార్థి సంఘము:

ఈనెల 14-వ తేదీ సాయంకాలమున కళాశాల ప్రథమసాధ్యమున ఆధిపత్యముక్రింద నెకసభ కళాశాలమందిరమున జరుపబడెను. సమావేశమల ముద్దేముల నొకచిన్న ఉపన్యాసమున అధ్యక్షులునుండిరి. కళాశాల ప్రాతవిద్యార్థి యగు మిర్ జై ఉద్దీక్ బార్ ఆల్-లా గారు ప్రాతవిద్యార్థి సంఘ మొకటి విస్తడించ బాగుండునని ఉపపాదించిరి. ఈక్రింది సభ్యులుగల కమిటీ ఏర్పరుపబడెను. సి. వి. రామస్వామి అయ్యరు బి. ఏ. బి.ఎల్. గారు అధ్యక్షులుగ నున్నారు మిర్ జై ఉద్దీక్ బి.ఎల్. రామస్వామి అయ్యరు ప్రాధేనరు ఏ. చక్రవర్తి, డాక్టరు ఎన్. ఇస్సాల్ గార్లు ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. స్టేషనరీల మన్, టి. వి. అప్పార నుండరము గార్లు కార్యదర్శులుగను ఏ. కె. వేంకటరామజగారు కోశాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. సంఘసభ్యులుగనుండగోరు కళాశాల ప్రాతవిద్యార్థులు తమ నామములను కార్యదర్శులకు పంపవలయును.

యావద్భారత మహిళా ప్రతినిధి సంఘము:

ఈసంఘమువారు నేడు విజ్ఞప్తిని సమర్పించెదరు. వీరందరును నేనుదయును 10.15 నాకు రత్నా కంపెనీలో ఛాయాపటమును తీయించుకొనిరి. ఆ సభాసభ్యులను ఆచిరి నెంటు యుగా రుపవిష్టలైరి. అట్లు ఛాయాపటమును తీయించుకొని వారందరు నచటనుండి మాంటాగూ గారి దర్శనమునకు వెళ్లిరి రత్నా కంపెనీవారు మారు వ్రాసిరి.

హోమామరూలు లీగు.

చన్న పట్టణము.

ఈ నెల 26-వ తేదీని 8వ తారీఖో వేళయమహాజనసభ సమావేశమగును. ఆకుభదినమున నీరాజధాని యందు గల హోమామరూలు కాళులవారు రమతమస్థానములందు సభలను జరుపుట కేర్పాటులను చేయుచున్నారని నేనునమ్మెదను. అట్లీ సెంటుమ్యుగారి అధ్యక్షకొపన్యాసమును ఆయాదేశభాషల లోనికి భాషాంతరికరించి ఉచితముగ నాయాకాళాసంఘముల కన్నిటికిని పంపెదను. హెమ్మప్రతులు కాలసినవారు మురుగా తెలిపినచో ప్రతి రు 0-6-0ల చొ|| ఖరీదుకు వారికి పంపబడును. అనిలి సెంటుమ్యుగారి “భారతగండేశము” అను గ్రంథము నుగూడ నేనుచితముగ చాలప్రతులను పంపెదను. వానిని మీరు 26 వ తేదీని పంపివెట్టగోరెదను. అనాడు మీరు చాల శ్రద్ధతో పనిచేసి మీ సభను జయప్రదముగ నెగవేర్చు రని అనిలి సెంటుమ్యుగారు విశ్వసించుచున్నారని కార్యదర్శి సంతోక కామగుగారు అన్ని కాళాసంఘములకును వ్రాసిరి.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Russia

The Revolt of a Caucasian Tribe.

LONDON, December 17.
 ODESSA.—A message to the "Times" states that the war like Caucasian Tribe of Tchetchensi has surrounded and besieged Grozny and the population is panic-stricken. Fires have broken out at oil wells and there have been many victims.

Search for Kerensky.

LONDON, December 17.
 The "Times" correspondent in Petrograd wires that numerous perquisitions have been made at residences of officers. A diligent search is being made for Kerensky who is supposed to be in hiding in the city.

Armistice Terms Settled.

LONDON, December 16.
 PETROGRAD.—The Bolshevik agency states that on the 16th December Russia and Germany agreed on the terms of an armistice.

Transfer of Troops to W. Front.

Enemy Agrees to Discontinue it.

PETROGRAD.—The Secretary of the Maximalist armistice Plenipotentiaries telegraphs that enemy delegates agreed to discontinue transferring more troops from the eastern to the western fronts. Overmuch importance cannot be attached to this as the enemy has probably completed the desired arrangements.

Armistice Treaty Signed.

LONDON, December 17.
 The Russian wireless communique says:—General Krylenko has issued a proclamation that the Armistice Treaty is signed. It is proposed to cease all military operations until the full text is received.

Peace Negotiations Begin Immediately.

LONDON, December 17.
 The German wireless communique says:—The Armistice was signed at Brest Litovsk yesterday. It begins on the 17th instant and ends on January 14th. Unless one week's notice is given, it continues automatically and extends to all land, air and naval forces on common fronts. Peace negotiations begin immediately.

Confiscation of Church Property.

A Decree to be Issued.

LONDON, December 17.
 PETROGRAD.—The Peoples' Commissioners are shortly issuing a decree separating Church and State and providing for the confiscation of Church lands, the surrender by Ecclesiastics of rich canonicals and ornaments and the abolition of Clergy's privileges.

Contradictory Accounts of Cossack Rising.

LONDON, December 17.
 Reuter's Correspondent in Petrograd wires that accounts from the South are so scrappy, vague and contradictory, that it is impossible to form a clear idea of the result of Kaledin's Cossack rising. Bolsheviks now state that Generals Kaledin, Lukomsky, Deniken, and Alexeieff and Rodzianko, President of the Duma, are in Novotcherkassk with sixteen thousand infantry and artillery.

Reports regarding the situation at Rostoff are wholly contradictory.

The Ex-Tsar.

LONDON, December 17.
 A meeting of the Ismailovsky and Petrogradsky regiments resolved upon the immediate removal of the Ex-Tsar with Alice and Family to Kronstadt or to the Fortress of St. Peter and St. Paul and the cancellation of all privileges while the meeting is in progress.

Rumoured Escape of the Ex-Tsar.

LONDON, December 17.
 The report is circulated that the Ex-Tsar escaped, but the report is not confirmed.

Constituent Assembly Expelled by Sailors.

LONDON, December 17.
 Most of the units of the Petrograd garrison have sided with the Commission and the Soviet, against the Constituent Assembly in its original form. Attempts of the members of the Constituent Assembly to meet at Taurida Palace have been abandoned since the sailors expelled them. Red Cross broke up the meeting of the Union of Defence and the Constituent Assembly, and forty arrests were made. There were uproarious scenes at the Peasants' Congress between the supporters and opponents of the Constituent Assembly. Demolition of wine stores in Petrograd continues accompanied by orgies and considerable shooting.

Italy

Terrible Cold on Italian Front.

LONDON, December 17.
 Reuter's correspondent at the Italian headquarter says that Krobatin has been chosen to command Austrian Divisions transferred from Trentino to the Western

front. Hootzendorf's and Von Buelow's troops are continuing daily their savage attacks between the Piave and the Brenta, but gaining only insignificant salients at a great cost.

LONDON, December 17.
 The "Daily Mail's" correspondent at the Italian Headquarters says:—Fighting on the Piave in the side of Mount Grappa has reached a serious phase. Germans are persistently attacking the salient one and half miles broad. Cold is most bitter and Italian garrisons are subjected to a physical effort unprecedented in the whole war. Since the British troops took over their sector there has been no infantry action, the waters of Piave forming an impassable barrier. But Austrian gunners have intensified their fire and demolished most houses on Montello. The British are affected less by cannonade than by cold.

Struggle Continues Undiminished.

Successful Italian Counter-Attack.

LONDON, December 17.
 An Italian official communique says:—Between the Brenta and the Piave the struggle continued with undiminished intensity on Friday evening but did not increase. On Saturday a prompt counter-attack drove back an attempted advance in the Colidella Beretta region.

The Defence of Venice.

Battlefield and Activities Described.

LONDON, December 17.
 Reuter's correspondent with the French army in Italy, describing the defence of the belt of Venice which is entirely a naval affair, states that a vast stretch of country bounded by the Adige and Piave has been flooded in order to check the Austrians, and the enemy can never pass it. High-banked roads and farmhouses alone remain above water. Some of these farm houses are held by Austrians and others by Italians and each seeks to destroy the farms held by its enemy. Only the awful desolation in Flanders can be compared with the dismalness of this wintry battlefield. The Italian have a formidable array of artillery and are superior to the Austrians in this part of the front. The Italians have floating batteries which work hard during night time, frustrating enemy attempts to construct field-works and lay bridges of boats across the Piave.

Venice Denuded of Civilians.

A Correspondent says that statues in Venice have been bricked up, and historic buildings protected with sandbags. Inherito only slight damage has been done by aeroplane bombs. Most of the shops are closed and gondolas have vanished. Only a thousand out of 150,000 Venetians remain.

Great Britain

Great Progress in Air Service.

For Peace and War Purposes.

LAHORE, December 17.
 LONDON, December 16th.—Great progress is being made in the air service for the purposes of both peace and war. New British machines unequalled in commercial as well as mail service overseas will almost certainly be inaugurated soon and limited passenger-carrying is regarded as possible by experts in a year or two owing to developments in inventive construction.—("C. and M. Gazette")

India's After-War Trade.

The Empire's After-War Trade Policy.

LONDON, December 17.
 Before the Society of Arts Mr. Chadwick, the Indian Trade Commissioner, read a paper on Indian trade with Russia, France and Italy. He emphasised that before the war nearly fifty per cent of India's trade with Russia was done by Germany. The Russian demand for Indian products was varied and growing. There had been recently a desire in Russian circles to develop direct trade with India. Mr. Chadwick emphasised the importance of questions of shipping and freight, and said it was stated that the terms of shipment of goods at Hamburg were much cheaper than at London or Hull and that it was in every way cheaper to ship from India via Hamburg. With regard to France a complaint was made with regard to the state in which certain Indian products arrived and also of depreciation in quality. This required attention especially in view of the increasing competition. Italy promised to offer an alternative to Germany for several of India's products and he opined that there would be a wider field for Indian produce in Italy in future, though Germany would undoubtedly try to regain some thing of her lost position.

In all the three countries British weights and measures were criticised wholesale and cleanliness, purity and quality were most important.

Lord Selington who presided said he hoped that the trade policy of the British Empire after the war would be characterised by broad-minded tolerance even of enemies, but the products on which the safety of the Empire depended must be manufactured within the Empire and not by enemies, and our raw materials must no longer be permitted to be the prime instruments and sometimes the exclusive instruments of German trade and industry. (cheers).

Australia

Australian Constitution.

Women's Support.

LONDON, December 17.
 MELBOURNE.—Three thousand women took part in an enthusiastic conscription demonstration in the auditorium.

TELEGRAMS.

rium, Mr. Hughes, who was accorded a great reception, strongly appealed to the women to support Government's proposals.

The Result of the Referendum.

SYDNEY.—Mr. Watts in a speech here considered that the result of the referendum depended upon New South Wales, particularly upon the vote of the Metropolis.

Canada

Canadian Conscription and Referendum.

The Premier's Criticises Opposition

Leader's Attitude.

LONDON, December 16.
 OTTAWA.—Sir Robert Borden closed his election campaign with a speech last night in Russell Theatre here. Vast audience cheered the Union Government and Premier's pledge to reinforce Canadians at the front as speedily as possible. Sir R. Borden who has just returned from Halifax was escorted to the meeting by a large contingent of returned soldiers. Referring to Sir W. Laurier's proposal that if returned to power he would submit the question of conscription to a referendum Sir Robert Borden said, "if we are going to take a referendum to see whether we shall stand by the men at the front why should not the men at the front take a referendum to see whether they will stand by us? Russians at the front took a referendum and we know the lamentable result." Sir Robert Borden pointed out that complete returns of the election would not be obtainable before February 27th and Parliament would not meet before March 15th to pass the Referendum Bill, so that if they waited for Sir Wilfred Laurier, men would not be sent overseas in less than fifteen months. Men in trenches wanted

Reinforcements not Referendum.

Never would the people of Canada consent to postpone the decision. Sir Borden read a message from General Currie concluding "with the firm belief in our hearts that we shall be supported and upheld by all true Canadians. We pledge ourselves solemnly before God to keep faith with our fallen comrades". Sir Robert Borden added that he had supreme confidence that Canada's message to the men at the front would not be one of dismay and despair, but of hope and confidence and victory.

Germany

Von Tirpitz's Ebullitions.

His Soul-Consuming Ambition.

LONDON, December 17.
 AMSTERDAM.—Vong Tirpitz speaking at Hamburg, reiterated that Great Britain at present had won rather than lost, therefore, peace based on the "status quo ante" was out of the question. Another factor for consideration was the certain building of the Channel Tunnel after the war. He expressed continued confidence in submarinism.

Speaking in Berlin Von Tirpitz said, Germany must retain Flanders, Antwerp, Ostend, and Zeebrugge and certain French Territory, also take Calais and Boulogne. He added that America was a very deadly enemy in spite of tonnage scarcity.

France

Charges Against M. Caillaux.

LONDON, December 17.
 PARIS.—A Special Committee of the Chamber is examining charges against M. Caillaux, and Loustalot, has recommended the withdrawal of Parliamentary immunity, instead of a sent.

Japan

Japanese Troops at Vladivostock.

Japanese Denial.

LONDON, December 17.
 The "Daily Mail's" Paris correspondent wires:—It is announced from Tokio that the Japanese Government denies the landing of Japanese troops at Vladivostock.

Western Front

Good Work by British Aircraft.

LONDON, December 17.
 To-night's communique from F. M. Sir Douglas Haig says:—We drove off an attack west of Villes Guisain and repulsed a bombing attack north of Lavaquerie. We slightly improved our position east of Ayion and repulsed a raid south of Armentieres. There has been mutual artillery activity south of the Scarpe and increased hostile artillery firing north of Langemark. Our aeroplanes fired many rounds at trenches and bombed numerous targets including two long range gun positions, southwest of Lille. Enemy aircraft has been active. We brought down three machines and drove down two. Nine of ours are missing.

An Artillery Duel.

LONDON, December 17.
 Last night French communique reported an intermittent artillery duel along the greater part of the front which was fairly violent in the region, north of Bois des Carriers.

LONDON, December 17.
 This afternoon's communique from Marshal Haig says there is nothing to report.

TELEGRAMS.

LONDON, December 17.

A telegram from Headquarters says that a snowstorm and north-westerly gale are raging in the Cambrai region.

Palestine Front

Successful Advance and Occupation.

LONDON, December 17.

A Palestine communique says:—We advanced on the left and in the centre yesterday north-eastward of Ludd on a five mile front to a maximum depth of a mile and a half meeting with little opposition. We occupied Kibbuh, Kibbuneh, Kibbuneh, and the ridge overlooking Baireh. Our aeroplanes dropped fifty-six bombs on motor boat sheds and troops at the mouth of the Jordan with good effect twenty-two hits were observed.

BRITISH LINE EXTENDED.

LONDON, December 17.

An official communique from Palestine says:—We have further extended our line north-east of Jerusalem taking 140 prisoners.

Mesopotamia Front

Mesopotamia Campaign.

Severe Winter at Baghdad.

BOMBAY, December 17.

Reuter's special correspondent writing from Baghdad on the 15th December says:—An extremely hot summer has been followed by an abnormally cold winter. Twelve degrees of frost have been registered at Samarra and 6.6 at Baghdad. This means a difference of 100 degrees in the maximum and minimum records during the last five months. The lowest temperature recorded in Baghdad previous to this year is 18.6. When returning from Qura the water in my basin froze into a solid block. Snow has fallen on the hills and troops marching north of Baghdad had ice in their water bottles. The winter rains are late. Since a week or two before our entry into Baghdad on March, 11th there has not been a shower sufficient to lay the dust. The total rainfall in Baghdad for the last nine months amounts to 0.9 on an inch. Still it is healthy weather and the cold has killed the germs of cholera of which we had a few sporadic cases before the cold set in.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta

Charged with Murder.

A Calcutta Case.

CALCUTTA, December 17.

At the High Court Sessions to-day Mr. Justice Richardson and a special jury were engaged in hearing the case in which Sheik Ismail was charged with murder, culpable homicide and grievous hurt. The accused was for the last eight years in the employ of Mr. and Mrs. Tomick as cook and the deceased was Desmond, Tomick's boy aged 18. The case for the prosecution was that on the night of the 15th September while Mr. Tomick who was a traveling tailor was away from Calcutta a European Gentleman Mr. Dick came to the house to see Mrs. Tomick and went away. He again came to the house at nine at night and took Mrs. Tomick out with him. The cook threatened Mrs. Tomick before they went out. After they came back while Mrs. Tomick was going up the accused pulled her and she screamed. The accused gave them a black eye. Desmond came to her help and he was stabbed to death by the accused. The only eye-witness Mrs. Tomick made three different statements on different occasions and the accused made two statements in which he implicated Mr. Dick. The cases proceeding.

Babu Surendra Nath Bannerji has been elected unopposed as Additional Member of the Indian Legislative Council by the non-official additional members of the Council of the Governor of Bengal.

Bombay

Suicide by an European Lady.

BOMBAY, December 17.

The Deputy Coroner, Bombay L. D., an inquest yesterday touching the death of Mrs. Louisa King, widow of Lt. William Gilbert King, Supply and Transports, residing at Delhi. The husband of the deceased examined said that he was travelling by train to Bombay to take the deceased home to save her life. Her case having been diagnosed as neurasthenic by medical board at Delhi she was advised to proceed home by the first mail. They left Delhi on Saturday and dined the same night in the dining car after which they retired in their carriage. She was restless at night. Once being awakened witness enquired of his wife what she was doing. The said she was washing and changing to be in readiness on arrival in Bombay. He asked him to sleep. Afterwards when awakened he saw light in the bath room and knocked at the bath room door. Getting no reply he burst open the door which was locked from inside. He found her hanging from a towel hook. He lifted her off. Her body was quite warm. He then saw blood in the wash-basin. She had cut an artery in her wrist. He stopped the train by pulling the chain and called in another Lieutenant from the next carriage. Soon after reaching Surat the Assistant Surgeon of the Railway and

the Police Inspector came into the carriage. The former viewing the body announced it dead. The deceased had been treated for her nerves in March or April and was suffering from delusions. She thought Indians were persecuting her. Witness took the deceased to Col. James, Civil Surgeon, Delhi a few days ago. On that occasion she asked Colonel James to give a tabloid which would poison her at once should she fall into the hands of Indians. Witness was advised to send his wife to an asylum or take her home at once. She had never threatened to take her life. They were fifteen years married and lived happily. Another fellow traveller stated that at Lieutenant King's request he went into the compartment and bathroom where he saw blood in the wash-stand, a small penknife and a pair of scissors, all stained with blood. A gash had been made on the wrist which was bleeding. There was no blood stain on Lieutenant King's hands and clothes who was looking very much distressed and pitifully bemoaning. The jury returned a verdict that the deceased committed suicide while in an unsound state of mind.

The Satara Mohamedan Educational Conference.

Solid Work Done.

POONA, December 17.

After deliberating for two days the Satara Mohamedan Educational Conference came to a close to-day, the Nawab of Wai presiding. Resolutions on various subjects affecting Mohamedan education were passed during the conference. On Sunday afternoon Haji Yusuf Subhani patron of the Bombay Anjuman Islam, took the chair of the section dealing with female education. He advocated the spread of female education among his co-religionists quoting Koran in support of his contentions. Two resolutions on the subject were moved by Munshi Dadamijan and passed.

The Hon'ble Mr. Ebrahim Haroon Jaffer, Mohamedan representative of Central division, in a stirring speech appealed to those present to get some practical work done instead of merely passing resolutions. He gave instances of a Muslim High School started at Hubli this year after the sittings of the Bombay Presidency Mohamedan Education Conference. He contributed a handsome donation towards the buildings of a hostel for Mohamedan boys at Satara and announced that president Nawab of Wai had promised Rs. 5,000. Mr. Sobhani Rs. 500 and a Mohamedan Lady was giving a house worth Rs. 2,000 for the same purpose. A two anna piece contributed by a poor boy was put up to auction and fetched Rs. 80. The whole collections on the occasion amounted to nearly Rs. 9,000. The success of the Conference was due to Khan Sahib Rashid Khan, Messrs. Ahmed Abbas Kader Khan, Haji Shaifudin Najmuddin Saif, Mr. Ghani Khan and others. With cheers for King Emperor the proceedings terminated. From the conference a pandal the Mohamedan leaders were invited to "pan supari" party at the Union Club by the Hindu leaders. Here Kato Bahadur V. N. Phatak, president of the Municipality, made a speech dwelling on the unity of the two communities and narrating the circumstances under which the Nawab Sahib of Wai came to be connected with Satara. The Hon'ble Mr. Ebrahim Jaffer in honour of the occasion contributed Rs. 50 to the club funds. The party dispersed after spending a pleasant evening.

Burma

Burma's New L. G.

Arrival at Rangoon.

RANGOON, December 17.

Sir Reginald Craddock, the new Lieutenant-Governor, accompanied by Lady and Miss Craddock arrived from Calcutta this afternoon. At the wharf were present heads of various departments, military and civil. The party were driven to the Jubilee Hall where a public reception was given this evening at which a large and representative gathering from various communities were present. The address of welcome was read by Mr. Gavin Scott, President, Rangoon Municipality on behalf of the citizens of Rangoon in which hearty congratulations were offered to His Honour in his appointment as the head of the province and deep satisfaction was expressed on His Majesty's choice having fallen on one who had already rendered such distinguished services to the State in other parts of the Indian Empire. Particular care was taken not to make any reference in the address to matters of local or provincial interest when the energies of all were concentrated on the worldwide struggle in which the Empire was involved. Hearty welcome was offered to both Lady Craddock and himself wishing him a prosperous term of office and assuring them their loyal support in all measures conducive to the welfare of the province. After members of various public bodies were introduced to the Lieutenant-Governor he replied to the address. At the outset he thanked them most warmly for the kind words of welcome on their arrival in the province of which they had heard most glowing accounts of its beauties, its possibilities and of the warm-hearted and happy people who inhabited it. It was no small satisfaction to one who like himself came among them as a stranger to find such important bodies as those which they represented were so kindly receiving him with promises of support and co-operation. He hoped that the acquaintances which they were beginning to-day might soon ripen into friendship and mutual trust. He would need all help and support he could receive from experienced officers of the Burma Commission and other services, from the people of Burma and last but not least from the enterprising mercantile community of this great city. He was succeeding a brilliant and resourceful Lieutenant-Governor who by common consent had done great work among them and prepared the way for large developments, commercial industrial and administrative. His Honour feared that he would be a difficult man to follow but one could only do one's best. He had 33 years service in India of which 27 were spent in a province which some friends who had seen both informed him had some similarity to Burma in the problems which they both presented but although he hoped his Indian experience would be of great use to him, they might feel assured that he should not be in favour of slavish imitation of Indian institutions and methods. Burma had a future before her which she must work up on her own lines and in learning and developing those lines he would require and felt sure he would receive the help of those who knew Burma best.

As they had stated in the address they were still under the stress of a terrible conflict of which no man could yet see the termination but all felt confident that the termination would be

Victory for the Liberty of Mankind.

Burma had done all she could and would no doubt continue to do all she could to play her part towards that great end. As for their own affairs they must at present exercise patience while things were being done through doing what they could and preparing for what they hoped to do as was possible in the present times. It was a source of much confidence to him while he was beginning to learn about Burma that he would have as chief adviser that distinguished officer the Hon'ble Mr. Rice, who had been carrying on so well since Sir Harcourt Butler had left. Lady Craddock and he had just completed a very long journey from London to Rangoon having travelled about 13,000 miles and had spent exactly ten weeks in the journey and they had been longing to come to halt in their new home. Lady Craddock was anxious to take up her part of those duties which fell to the wife of the head of a province and which needed a woman to do them, but they both had to learn their new surroundings and he hoped they would be patient with them while they learned them. In conclusion he thanked them once more for their most kind welcome and he could only hope that under God's guidance and with ready help of all it might be given to him to do some good to Burma during his term of office.

The party then drove off to the Government House where Sir Reginald assumed charge of his new office from the Hon'ble Mr. W. F. Rice.

Criminal Breach of Trust.

Accused Acquitted.

RANGOON, December 17.

At the special Sessions after a protracted trial the hearing concluded to-day of the case of Mr. Harrison Xavier, former agent of Amherst Rubber Estate, who was acquitted by the unanimous verdict of a jury of 9 out of 10 items in respect of criminal breach of trust respecting a sum of Rs. 1,433 and by a majority of seven to two, not guilty on the second item dealing with a sum of Rs. 75 being salary for 3 months of the Clerk of the Estate. The Judge accepted the verdict on the 2nd item.

United Provinces

Press Security Forfeited.

LUCKNOW, December 17.

The U. P. Government has forfeited the security of the "New Era" and has seized copies containing the following articles:—(1) Messrs. Mahomed Ali and Shawkat Ali, October 20th and November 3rd. (2) "An Eye Opener," November 10th. (3) Mussalmans on Mr. Montagu, December 8th. The paper ceased publication, but it is understood that a newspaper will be started to represent Moslem opinion.

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల
బారదోలును. వాయువుపట్ట పొగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియుంటనుండగినది.
దీనిని విజేతములలో కూడ వాడుచున్నారు.
మోహినీ కైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును.
వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు
జేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0

దంత చూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-2-0 12-కి రూ 1-2-0.
ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిక
దును. చిగుళ్లునుండి రక్తము ప్రవహించును. నోట దుర్గంధము
లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతం జనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపిడి, మదరాస్

బాదంపూడి స్వీయదినోత్సవము.

కృష్ణాజిల్లా తణుకుతాలూకా బాదంపూడి గ్రామ మందు పట్టాభిషేకదినన వార్షికోత్సవసభ అట్లూరి న్యాయనా రాయణ చౌదరిగారి ఆధ్వర్యమున జరిగినది. గ్రామస్థులందరూ చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి కొందరును నుమారు రెండువందలయిదు సభ సభకురించిరి. ఆధ్వర్యము వ్రటిమ ప్రభుత్వమునుగురించును వ్రటిమ పరిపాలనా సౌ కర్యములను గురించును సభ కూడుటకుగల కారణములను గురించును చక్కగా వివరించి ప్రేక్షకుల కానందము కలిగించిరి. ప్రస్తుతము స్వరాధిపత్యములై దేశభక్తి విహీనులై స్వార్థాభ్యుదయమునై ననులేక ప్రస్తుతము మనము స్వరాజ్య మునకు అవస్థలనును స్వరాజ్యమువచ్చినచో బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు అవకాశము చేయుదురనియు మొదలగు నర్థములే మాటలతో ఆంధ్ర శనకేయుచున్నదక్షిణ ఇండియా ప్రజాసంఘమువారి, అనగా జస్టిస్ నాయకు వర్ణమువారి వివరితచర్యలను చక్కగా ఖండించుచు ఇట్టి కుక్క గొడుగుల వంటి ఆంధ్రశనక వల్ల స్వరాజ్య ప్రదానమునకు అటంకము కలుగదనియు స్వరాజ్యము వచ్చినచో బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు మోసము గావించుదురను చాస్వా స్థుడమనియు బ్రాహ్మణేతరుల కందకమును లజ్జాకరమనియు గౌరవ హీనునియు చెప్పి తాము బ్రాహ్మణేతరుల మైనను స్వరాజ్యమునకు ప్రతిఘటించుచున్న నాయకు వర్ణమువారి వివరితాంధ్రశనక నిరసించుచు తాముసంపూర్ణముగ స్వరా జ్యమును ఆభిలషించుచున్నామనియు స్వరాజ్యము వచ్చిన కని ముదేశ మభివృద్ధి పొందదనియు స్వరాజ్యము వచ్చిన చో ఇప్పటి ప్రభుత్వోద్యోగుల నిరంకుశ చర్యలు ఆకుగంటు ననియు కనుక స్వరాజ్యమే బాధితులచోపాధియునకు పునాది వంటిదనియు ఘంటాపథము గాను నిశ్చయముగను మనస్ఫు ణించిరి. అటులేనూత ఆచంట నుబ్బరావు పంతులుగారు ఆంధ్ర పరిపాలనా సౌకర్యములను గురించును వెక్కిరిస్తూడి రామస్వామి చౌదరిగారు ప్రస్తుత పరిపాలనా పద్ధతులను గురించును మల్లపూడి వేంకటరావులు చౌదరిగారు "మన పూర్వపు బొమ్మత్తము ప్రస్తుత కర్తవ్యము" లను గురించును చక్కగా నుపన్యసించిరి. విశాల వీరభద్రరావుగారు స్వరాజ్య మును గురించును ప్రస్తుతపు దొరతనమువారి యుద్యోగుల నిరంకుశ చర్యలను గురించును మన మిప్పుడు స్వరాజ్యమును కోరుటకు కారణములను గురించును మనకు ప్రస్తుత ము స్వపరిపాలన లేనందున మన మునుభవించుచున్న దుస్థితిని గురించును ప్రజాపరిపాలన నెలకొల్పబడిన యితరదేశములను గురించును నుపన్యసించి మనకు స్వరాజ్యము లభించినచో మనకు గల్గిడి లాభములను గురించును విపులముగను యుక్తి యుక్తియుగను నిర్వచించుచు వివరించిరి. స్వరాజ్యమువచ్చిన గాని మనదేశ మభివృద్ధిలోనికి రానేరదనియు స్వరాజ్యము వచ్చినచో ప్రజాసౌకర్యములు అన్నియు గల్గుననియు కనుక స్వరాజ్యము మన కోరికలనులీనదనియు వ్రటిమనాయకు మనకు దయతో విచ్చేదనియు గుమరాక ఘంటాకాల ముపన్యసించిరి. పిమ్మట వెక్కిరిస్తూడి రామస్వామిచౌదరిగారు గ్రంథాలయమును గురించును వాటిప్రయోజనములను గురించును విపులముగా నుపన్యసించిరి. వీరభద్రరావుగారు ఆధ్వర్యములకును ప్రేక్షకులకును వందనమొర్పిరి. అంతటితో సభముగిరి ను. బాయిగారు సభ సలంకరించినచో చందరికిని నుపహారము లర్పింపబడెను. శ్రీపంచమార్తి రాజరాజేంద్రునిది వ్రటిమ సామ్రాజ్యమునకును జయముగల్గు గాక యువకు జయజయ నివాదములు మిన్నుముట్టెను. ఆచంట గంగాధర సత్య నారాయణమూర్తి

కాంగ్రెసు విధానము, విశ్వబ్రాహ్మణము:— దక్షిణ హిందూత్వ విశ్వకర్మము ఘోషించిన రాజప్రతినిధి గారిని మహామాన్యులగు మాంటేగు మంత్రులకును అప్పించిన విజ్ఞాపనమునకు పులముగా ఆంధ్రదేశ విశ్వబ్రాహ్మణుల పక్ష మున రాజమహేంద్రవరము గానాల రామమూర్తిగారివారా జేయమహాజన సభ యొక్కయు అఖిల మహామృద్ధియసమితి యొక్కయు సమన్వితాభ్యుదయ ప్రచారికను విశ్వకర్మలంటి ముఖ్యసంఘములకు ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యము మొనగు పద్ధతిపాద నామోదించును. పంపబడిన విజ్ఞాపనముపై గంజా ము విశాఖపట్టణము గోనావారి కృష్ణా గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాలలోని బాధ్యతగల సాంఘికప్రముఖులును దత్తయందల ములలోని సాంఘములు మొత్తము 1,680 మంది సంతకములు చేసి స్థానికప్రభుత్వమువారి ద్వారా పంపుకొనిరి. యొక మాత్రం ప్రాయమున్నది.

మాంటేగుగారి ఆగమనము.

టిక్కెటు పంపి వ్రేవకును రానియ్యకపోవుట. (నూ స్వకీయవిలేఖకుని యొద్దనుండి.) విశాఖపట్టణము, డిసెంబరు 14:— మాంటేగు గారు మాపట్టణమునకు వచ్చుచున్నందు కొందరు సెద్దమును ఘోలు వాల్తేరు రైయిల్వేస్టేషనుకు గావచ్చునక తెచ్చుటగారి శేరిట టిక్కెటుపంపి తీరా వారు అక్కడకు వెళ్లియుండగ వారివందరిని వెల్లిపామ్మని చెప్పిరి. బాబ్బిలిమహారాజా, రాజా విక్రమదేవవర్మ, ఆనగలిలు వేంకటపతిరాజు, ఆనగలిలు ఆకెళ్ల శూర్య నారాయణరావు పంతులు, చింతలపాటి వేంకటనార్య నరసింహరాజు, దూర్వాసుల శ్రీరామకృష్ణ, రావులపా ద్దరు కేశానపల్లి వరసింగరావు పంతులు, దివాను బహద్దరు బుద్ధవరపు నారాయణమూర్తి పంతులు, రావుల బహద్దరు ఎన్. చంద్రశేఖర మొదలగు, పోలిసెట్టి అప్పారావు సెట్టి గార్లుయున్న గు నాకి 10-వ లేదని మా క తెచ్చుటగారి పరస్పర అసిద్ధులుగారి సంతకములతో టిక్కెటు పంపించిరి. కొంద రూరియును లేకపోయినను వారికి తిరివాద్దలనిచ్చి కూడ పిలి పించివూండోట. రైలు స్టేషనుకు సాయంకాలము 3-45 నిమిషములకు వచ్చి 4-30 వరకు నుండునని టిక్కెటుపాద నుడచారించిరి. వారు సాయంకాలము స్టేషనుదగ్గరకు వెళ్లవర కను వివరితమేమియు జరిగియుండలేదు. వారు స్టేషనుకు వెళ్లిన వెనుక చీపురపల్లినుండి తెల్లగ్రామ వచ్చినదనియు, వారెవరును స్టేషనుకు రానక్కరలేదనియు అధికారులు తెలియ జేసిరి. భారత సచివురవంటి యున్నతోద్యోగులు భరతవర్ణమునకు వచ్చినప్పుడు టిక్కెటు పంపి తిరిగి పామ్మ టు కిదియే ప్రధమ మని చెప్పకొనుచున్నాడు. టిక్కెటు పంపినవారి శ్రమకు కారకు లేవనో తెలియకు. టిక్కె టునుపొంది స్టేషనుకువెళ్లి రైలునచ్చువేళకు లేచిరావలసిన శకు మునుష్యుల యాకాభంగమునైనను అధికారులు గుర్తించుచుం ట చోద్యముగ కన్పింపకమానదు. టిక్కెటు లేనివే యెవరును స్టేషనుకు రాకూడదని ఇనస్పెక్టరు జనరలు (పోలీసు) వ్రాసి వట్లు ఎక్. కామ్యూనికేషన్ టిక్కెటుతో పంపిన మునుబంధ లేఖయుండే కలదు. అధికారు లేవనచిన నిబంధనల ప్రకారము టిక్కెటు పంపి పనిపట్టకప్పుడు తద్యధితిరేకముగ సంచరించుట సంతాపకరముగనున్నది. విశాఖపట్టణమునుండి ముఖ్యపట్టణము లలోని కొందరికైనను టిక్కెటు పంపకపోవుట బాగుండదని నాయకః వీరిని పంపించియుండునని కూడ చెప్పకొనుచున్నా రు. ఏది యెట్లున్నను టిక్కెటు పుచ్చుకొని స్టేషనుకువెళ్లి వ్యక్త ముగ తిరిగి వచ్చినవారికి తృప్తికరముగ నాకాభంగము కలిగిన దనట కేమాత్రమును సుదియును లేదు.

నీతాన్వేషణము లేక లుకాదహనము:— ఈవాటకము బంధు వాస్తవ్యులగు పనురుత్తయజ్ఞ నారా యణ కాశ్రిగారిచే వాగ్ధముడి మాతాభ్యాసమునకు పంప బడినది. వెల రు 1-0-0. వలయునాను గ్రంథకర్తగారికి ఖాజ్జిలి పేట చుదిలీపట్టణము అరి వ్రాయనలెను. వీరినిచూచి మా అభి ప్రాయము నుండు వివరింపబడును.

బల్లారి సరసవిదినోదిని సభవారు

1917 డిశంబరు 19-న తేది బుధవారము
సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

ప్రమీల
నాటకమును (976)
విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో
ప్రదర్శించును. ధర రెప్పటికలెనే.

ఆంధ్రవీర కంఠీరవ అభినవ
భీమసేన బిరుదాంకిత ప్రావేశరు
రామమూర్తిగారి కార్యక్రమము.

(-o-)

కాకిమగ్గ	17-12-17	to	18-12-17	2	"
బారువ	19-12-17	to	21-12-17	8	"
ఇచ్చాపురం	22-12-17	to	24-12-17	8	"
బరహంపూరు	25-12-17	to	28-12-17	4	"
అనకా	29-12-17	to	31-12-17	3	"
రిసుత్కొండ	1-1-18	to	3-1-18	3	"
చక్రపూరు	4-1-18	to	7-1-18	4	"
పూ	8-1-18	to	11-1-18	4	"

(988)

కుమ్మరగోగమున కమూల్ముగు ముందు.

ఇది మిగుల హాస్యకరమగు మును. పది పదునైదు కోజులు రాముటలన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్యము వై చరియేనిధమైన రంగులను విరూపముచేయును. ముఖ్యము గా నీకోగమునకు బాగ్రత్రవీసికొను (భాతరగు) మందిదియే.

దీని వెల టిన్ను 1-కి రూ. 4-6-0. అంచెకూర్చి వేతే.
[783] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

దేహాశ్శేపు కస్తూరి, మంచి కులము 1-కి ...	80-0-0
కుంకుమ పువ్వు సులము 1-కి ...	2-0-0
నోకోజరము, మంచి " ...	7-0-0
రసభస్మము కులము 1-కి ...	0-10-0
పచ్చకర్పూరం " ...	2-0-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
తాంబూలమాత్రలు, మహాసనగా నుండును 50-కి	0-8-0
తామర తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0-6-0

అమ్మితాంబసం డి.కె. 103, (ఫోరికోడ్డు, బొంబాయి, 6, కిలించెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆత్మజ్ఞానా

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన కాశ్రియ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.వ చిన్ననైజా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.
ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

అన్ని పిన్య జ్వరములకును యిసనాఫలీమందు
రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial) (934)

ఇసనాఫలీ మందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ
మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈమందు బహు యోగ్యమైనది. మన్యజ్వరమునకు నివ్యావధము:—ప్రచురమందంతటను మన్యపు జిల్లాలయందు వెన్నునుండి జలుప్రవముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యు లందరును ఈమందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు ఎంత విశవజ్వరమైనను, జ్వరము తీర్చింది కుల్కవ్యాధిచే కీడింపబడు వారలకు ఈమందు అమోఘముగ పని చేయు తిరుగను జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమారు పుచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్శేవమగును. ఏమియు అనాయములేను. పసిపిల్లలకు చిన్నపిల్లలకు వ్రాకకపు ఇసనాఫలీని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిదగ్గర కొరకును.

సోశవిషంట్లు:—(ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి. గోరియోకంవెనీ, బొంబాయి.
చెన్న రాజధానియందు పోలు ఏజంట్లు:— డబ్బూ. ఈ. స్థిత్తు అండుకో, మదరాసు.
దగామందులను జూచి మోసపోకును.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

దంతిహస్తము పండ్లతోముట్టుకు ...	0.2
చీర్రసాయము మూత్రము అలీర్ణముకు ...	1.4
దంతిశూలనారి పండ్లపోటుకు ...	0.8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ...	1.0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1.కి ...	0.12
మూలశంకుల తైలము డబ్బి 1.కి ...	0.12
తేలుమందు పెలుకాటుకు సీసా 1.కి ...	0.8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
కలరామూత్రము వాంతిభేదాలకు ...	0.8
గజ్జికీ తైలము గజ్జికీదలకు డబ్బి 1.కి ...	0.8
వామకర్పూరము సీసా 1.కి ...	0.6
తేలకు మందు సీసా 1.కి ...	0.4
తామర తైలము; తామర, శీటకు ...	0.6
కుమ్మకు తైలము డబ్బి 1.కి ...	0.4
గురతిద్రావకము సీసా 1.కి ...	1.0
కఫహరి శీతగట్టులకు దగ్గుకు ...	1.4
కఫహరిహస్తం శుభ్రములకు డబ్బి 1.కి ...	0.8
వాయువుసోట్టుకు మందు ...	1.0

శుభ్రములకు ఉపయోగము.

హాకినితైలము కెండ్రుకలు పెరుగుకు ...	0.12
లోమహరి కెండ్రుకలు ఊడుకు ...	0.8
ఉబ్బునమునకు మందు సీసా 1.కి ...	1.8
9 మూరిమాత్రలు పెద్దది, చుంచది 50.కి ...	0.10
గుబ్బులోని మాత్రలు ...	1.0
గుబ్బులోని తైలము పుండ్లకు ...	1.0
విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1.కి ...	0.8
గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1.కి ...	0.8
కొవ్వేదన మాత్రలు తలనొప్పిలకు ...	0.12
కాలినపుండ్లకు మాత్ర సీసా 1.కి ...	0.8
శీతగట్ట ద్రావకము సీసా 1.కి ...	1.0
కుమారుని మాత్రలు, కుమారువ్యాధులకు ...	1.0
చుండుకు మాత్ర సీసా 1.కి ...	0.6
సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి ...	0.8
చుక్కల తైలము శీతగట్టకు ...	0.6
కర్పూలహరి చెవిపోటుకు ...	0.6
జ్వాలి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ...	0.8
జంతువాతహరి ఎమిడికలకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

D 619
W 304

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బహుమానముగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారి ఇంట తయారు చేయబడిన 'లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ' ను వేసివండి. దీనిని వేసివండి యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి యొక్కన మొదలయినవి కలుగును. స్వస్థత, ధాతువు మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరయడము, బహుమాత్ర వ్యాధి, మొదలగువి మానవు. దీనివలన మంచిగుణము పొందిన ఆశేరుల రంగోన్, పినాంగ్, లిలోన్, ఆక్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతముల నుండి బహుమాన పత్రముల విశేషముగా పంపియ్యవారు. కావలసినవారు అర్హతా స్థాంతును పంపినచో బహుమానపత్రము కాపి పంపియ్యవారు. ఇది అబద్ధ మని యభిప్రాయపరచుచున్నా వై కను విడియించు బహుమానము మియ్యబడును. అట్లు నిరకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందకయ్యను. పార్శ్వమున కొనకవచ్చు 'డి. మన్నాలాల్' అని యుండుట చూచి తీసి కొన వలయును. ఆన పానపత్రము పార్శ్వమున పంపియ్యవారు.

ఏజెంటులు కావలసియున్నది.

15 తులారు డబ్బీవల రూ. 2-0-0

శేషాలభిర్లు 1-కి డబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు, సాలామిసిరి మురబ్బడిపో, బెంగుళూరు సిటీ.

బాధాపీడితులకు వరము: బహుమాన సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

ఆకలిపూర్వకముగా జనించు బాధ్యములకు కీరీతుల వంటి వరము. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను, దైమ, ప్రాంతిహస్తములను అన్ని విధములకలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన కృతజ్ఞత కలిగి

(10)

కొవ్వేదన సారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్తిని అన్ని విధములైన రోగములకు వాగొట్టును. నిరమగండిలి పొరకబోవములను, మలబద్ధమును కారణసంబంధమును పోషణలను పోషణి కృతమును తృప్తిపరచును. శరీరాశోగమును గలగజేయును. 16 రోజులవర కుండిటకు 4 రోజుల బుట్టిలో అమృతమును.

ప్రాప్తియరు:— పి. డి. సావంత్, 144, పనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi, No. 144 No 2, BOMBAY.

వికలహాటి ప్రశంస

కొవ్వేదన సారసవరిల్లా విరచితము.
ఇది 0-4-0 డబ్బీల అధికము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కలకత్తావైద్యులు, 7 తంబు శ్రేష్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము.

ఈతేహ్యము రక్తమున కుడిచేసి బలమును కలిగించి.
కాశ్మీరుకుము నొసంగును. 219

అశోగమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.
ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు
ప్రసిద్ధ తపాల భిర్లు తేకయే ఉచితముగా పంపెదము.
వైద్యశాస్త్ర మునశంకర్ గోవింద్,
ఆలంకర్షణకావ్యధారయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కృతజ్ఞతైన గోపాలకృష్ణ గోకతాగి వర్ణన

కృతజ్ఞతైన గోపాలకృష్ణ గోకతాగి వర్ణన

ప్రతి 1.కి 0.1-0 12 ప్రతులకు 0.1-0
పి. డి. భిర్లు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా గాగ్యాలయము.
హానుబాద్ 212, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము.

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జగన్నీ గారిడి, యోగబృహత్, కనుకట్టు సభకట్టు, పరికాను ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ నానో వేగము, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియా సాధనము, సుంద్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల కేకతిమాహు, విచిత్రవిద్యోగవిద్యలుగలవు. ఇంతేగాక మనుష్యునిసాయముచేయుట, చీకటిలోచదువుట, నీళ్లవైన నడిచిపోవుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, మనుష్యుడు చిలుక యగుట, పెద్దపులిని చేసి చూపించుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టు కొని చూడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గానిలో మనుష్యుని నిగ్రాహముగా నిల్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి.

ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేటికో వేయగలరు.

డబ్బు సంపాదించుట కది సులభమైన మార్గము.

నెలకు వందలకొలది వ్రత్యము ఆర్జించుకో గలరు.

పరమరహస్యమైన ఈ గ్రంథము వెల రూ. 4 లు.

4 రూపాయలను ఈ క్రింది విలాసమునకు ఈ రోజే మణియార్దురుచేసినవారికి మాత్రమే ఈ గ్రంథము దొరకును. వి. పి. గా పంపము.

పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు,

394-984

ఒంగోలు (గుంటూరు జిల్లా)

ఆదిపచ్చికాన లేక జన్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబు శ్రేష్టి వీధి, మదరాసు.

నీతాన్వేషణము లేక లంకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

మున్నలాల్కు పద్యములు!! క్రావ్యుడు పార్శ్వము!!
ఇయ్యది మృదుమధురతైలిని (వాయుబడినది. జనసామాన్యమున కెల్లకు నుబోధకము. ప్రదర్శన సామర్థ్యముగ నున్నది. భక్తి సహారమున చక్కని కట్టలుకాది వర్ణనలు లతో నిండియుండును. ఒక పర్యాయము చదివినను ప్రవర్తిం చినను విడువరు. దీనిని గూర్చి నెల్లూరు వాస్తవ్యులును బందరు నోటిలు కాలేజి ప్రొఫెసరు శ్రీయంతు ముత్తరాజు నుబ్బారావు, ఎం. ఏ. గా రొసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటకరాజముయొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరిలకే బోధపడును. రూ. వెల 1-0-0 తపాలకూలి పేరు. గ్రంథకర్త:— పసుమ ర్తి యజ్ఞ నారాయణశాస్త్రి; (980) భోజిలిపేట, బందరు.

కా రి దాం బ:— ఇది శ్రీభర్తృహృదిన యన నాటకము. సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మందు కా పుడవడిది. అందరు జదికితీరవలయును. వెల 0-4-0 డబ్బీల కేటా. ఆంధ్రప్రదేశ్ కా గాగ్యాలయము, 7 తంబు శ్రేష్టి వీధి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయాపధములు!

బృహత్ మంజుష్టాదికృష్ణ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రతీ స్తమైనది.
1 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు ముచియందు.
1 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు వాండ్లయభావతో జరుగవలయును.

జాంధూ ఫార స్మూటికల్

వర్ణము

ఆయుర్వేద యాపధముల కేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zanda Pharmaceutical Works
383 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13